STRATEGIE ROZVOJE KRÁLOVÉHRADECKÉHO KRAJE 2014 - 2020

OZNÁMENÍ KONCEPCE

podle § 10c zákona č.100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění, v rozsahu podle přílohy č. 7

Únor 2013

Předkladatel: Královéhradecký kraj
Pivovarské náměstí 1245/2
500 03 Hradec Králové

OBSAH

A. ÚDAJE O PŘEDKLADATELI 5
A.1. NÁZEV ORGANIZACE 5
A.2. IČ, BYLO-LI PŘIDĚLENO 5
A.3. SÍDLO (BYDLIŠTĚ) 5
A.4. JMÉNO, PŘÍJMENÍ, PRACOVIŠTĚ, TELEFON A E-MAIL OPRÁVNĚNÉHO ZÁSTUPCE PŘEDKLADATELE 5
B. ÚDAJE O KONCEPCI 6
B.1. NÁZEV 6
B.2. OBSAHOVÉ ZAMĚŘENÍ (OSNOVA) 6
B.3. CHARAKTER KONCEPCE 7
B.4. ZDŮVODNĚNÍ POTŘEBY POŘÍZENÍ 7
B.5. ZÁKLADNÍ PRINCIPY A POSTUPY (ETAPY) ŘEŠENÍ 7
B.6. HLAVNÍ CÍLE 10
B.7. PŘEHLED UVAŽOVANÝCH VARIANT ŘEŠENÍ 11
B.8. VZTAH K JINÝM KONCEPCÍM A MOŽNOST KUMULACE VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ S JINÝMI ZÁMĚRY 11
B.9. PŘEDPOKLÁDANÝ TERMÍN DOKONČENÍ 13
B.10. NÁVRHOVÉ OBDOBÍ 13
B.11. ZPŮSOB SCHVALOVÁNÍ 13
C. ÚDAJE O DOTČENÉM ÚZEMÍ 14
C.1. VYMEZENÍ DOTČENÉHO ÚZEMÍ 14
C.2. VÝČET DOTČENÝCH ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ, KTERÉ MOHOU BÝT KONCEPCÍ OVLIVNĚNY 14
C.3. ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKY STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ 16
C.4. STÁVAJÍCÍ PROBLÉMY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ 38
D. PŘEDPOKLÁDANÉ VLIVY KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ VE VYMEZENÉM DOTČENÉM ÚZEMÍ 40
E. DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE 42
E.1. VÝČET MOŽNÝCH VLIVŮ KONCEPCE PŘESAHUJÍCÍ HRANICE ČESKÉ REPUBLIKY 42
E.2. MAPOVÁ DOKUMENTACE A JINÁ DOKUMENTACE TÝKAJÍCÍ SE ÚDAJŮ V OZNÁMENÍ KONCEPCE 42
E.3. DALŠÍ PODSTATNÉ INFORMACE PŘEDKLADATELE O MOŽNÝCH VLIVECH NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ 42
E.4. STANOVISKO ORGÁNU OCHRANY PŘÍRODY, POKUD JE VYŽADOVÁNO PODLE §45I ZÁKONA Č. 114/1992 SB., VE ZNĚNÍ ZÁKONA Č. 218/2004 SB. 42
PŘÍLOHY 46

SEZNAM OBRÁZKŮ A TABULEK

Obrázek 1: Vymezení klimatických oblastí v Královéhradeckém kraji 17

Obrázek 2: Území Královéhradeckého kraje, na kterém došlo v roce 2010 k překročení imisního limitu (LV) pro alespoň jednu ze sledovaných znečišťujících látek, bez zahrnutí ozonu 21

Obrázek 3: Území Královéhradeckého kraje, na kterém došlo v roce 2010 k překročení cílového imisního limitu (TV) pro alespoň jednu ze sledovaných znečišťujících látek, bez zahrnutí ozonu 21

TABULKY

Tabulka 1: Celkové emise hlavních znečišťujících látek ze zdrojů, podíly podle kategorií zdrojů znečišťování ovzduší (t.rok^{-1}) v Královéhradeckém kraji v roce 2010 18

Tabulka 2: Emise hlavních znečišťujících látek ze stacionárních zdrojů v okresech Královéhradeckého kraje (t.rok^{-1}) v roce 2010 18

Tabulka 3: Průměrné roční imisní koncentrace (µg/m^3) v Královéhradeckém kraji v roce 2010 20

Tabulka 4: Jakost vody ve vybraných tocích a profilech (2007 - 2008) 25

Tabulka 5: Chráněné oblasti přirozené akumulace vod 26

Tabulka 6: Bilance půdy a podíly v ha z celkové výměry v Královehradeckém kraji (stav k 31. 12. daného roku) 29

Tabulka 7: Přehled PLO v Královéhradeckém kraji 30

Tabulka 8: Kategorizace lesů v Královéhradeckém kraji (rok 2011) 30

Tabulka 9: Produkce komunálního odpadu v tunách v Královéhradeckém kraji v letech 2008 - 2010 35

Tabulka 10: Odpady v tunách podle vybraného způsobu nakládání a sídla podniku v Královéhradeckém kraji v letech 2008 - 2010 35

Tabulka 5: Přehled stanovisek orgánů ochrany přírody dle §45i zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění 42

A. ÚDAJE O PŘEDKLADATELI

A.1. NÁZEV ORGANIZACE

Královéhradecký kraj

A.2. IČ, BYLO-LI PŘIDĚLENO

70889546

A.3. SÍDLO (BYDLIŠTĚ)

Pivovarské náměstí 1245/2
500 03 Hradec Králové

A.4. JMÉNO, PŘÍJMENÍ, PRACOVIŠTĚ, TELEFON A E-MAIL OPRÁVNĚNÉHO ZÁSTUPCE PŘEDKLADATELE

Statutární zástupce:
Bc. Lubomír Franc
hejtman Královéhradeckého kraje
telefon: 495 817 222
e-mail: franc@kr-kralovehradecky.cz

Zástupce ve věcech technických:
RNDr. Lucie Vomočilová
oddělení regionálního rozvoje a cestovního ruchu
odbor regionálního rozvoje, grantů a dotací
telefon: 495 817 450
e-mail: lvomocilova@kr-kralovehradecky.cz

B. ÚDAJE O KONCEPCI

B.1. NÁZEV

Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2014 – 2020

B.2. OBSAHOVÉ ZAMĚŘENÍ (OSNOVA)

Tvorba strategie je rozdělena na analytickou část a návrhovou (strategickou) část. Byl zpracován profil Královéhradeckého kraje, který je součástí analytických prací, včetně analýz vnějšího prostředí (Vnější strategický rámec, PESTLE analýza), SWOT analýza a problémová analýza.

Tvorba Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2014-2020 vychází z moderních obecně uznávaných a podporovaných metodik tvorby strategických plánů založených na respektování zásad udržitelného rozvoje. Správným nastavením rozvojové strategie lze dosáhnout optimálního výsledku při nastavování podpor kohezní a dotační politiky a pokračovat tak v široce nastaveném a v českých poměrech téměř ojedinělém systému strategického plánování v Královéhradeckém kraji i v příštím období.

Je navržena následující struktura dokumentu SR KHK:

Úvod

Analytická část

- *Profil Královéhradeckého kraje*
- *Analýza stakeholderů*
- *Analýzy vnějšího prostředí*
    - *Vnější strategický rámec*
    - *PESTLE analýza*
- *SWOT analýza*
- *Problémová analýza*

Návrhová část

- *Východiska*
- *Vize*
- *Strategické oblasti*
- *Strategické cíle*

Závěr

Těžištěm dokumentu bude popis cílů a opatření v jednotlivých pěti strategických oblastech, přičemž ke každé oblasti se váže obvykle 3 - 5 dílčích cílů s různě rozsáhlými soubory opatření.

Aktuální informace o celém procesu zpracování Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2014 – 2020 jsou dostupné na www.strategie2020.cz.

B.3. CHARAKTER KONCEPCE

Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2014–2020 (SR KHK) bude jedním z významných koncepčních dokumentů, který by měl určovat hlavní směry rozvoje kraje na léta 2014–2020. Současné nastavení kondicionalit EU a národních podmínek ve vazbě na Strategii regionálního rozvoje ČR 2014 - 20 vyžaduje nastavení základních strategických dokumentů do roku 2020.

Podstatou strategického plánování v kraji je stanovování rozvojových priorit a cílů ve vazbě na další koncepční a rozvojové aktivity v regionu. Stanovení krajské rozvojové strategie je základní fundament pro přípravu Královéhradeckého kraje na nové programovací období 2014 - 2020. Je důležitou součástí pro strategické plánování ve vazbě na priority České republiky a Evropské unie vedoucí k posílení absorpční kapacity Královéhradeckého kraje, tj. schopnosti efektivně využít finanční prostředky na kvalitně připravené projekty.

B.4. ZDŮVODNĚNÍ POTŘEBY POŘÍZENÍ

Krajská rozvojová strategie je základem pro přípravu Královéhradeckého kraje na nové programovací období 2014 - 2020. Je důležitou součástí pro strategické plánování ve vazbě na priority České republiky a Evropské unie vedoucí k posílení schopnosti Královéhradeckého kraje efektivně využít finanční prostředky na kvalitně připravené projekty.

B.5. ZÁKLADNÍ PRINCIPY A POSTUPY (ETAPY) ŘEŠENÍ

Strategie, která je významným strategickým dokumentem pro celé území Královéhradeckého kraje, je tvořena expertně-komunitní metodou se zapojením subjektů z veřejného, podnikatelského i neziskového sektoru z celého kraje.

Byla provedena analýza stakeholderů, která je podkladem pro komunikační strategii v rámci tvorby SRK 2014 - 20. Na jednání Krajské Koordinační skupiny, která plní roli kolektivního, koordinačního, poradního a iniciativního orgánu při realizaci strategického plánování v kraji bylo představeno 5 strategických oblastí: Konkurenceschopnost a inovace, Dopravní dostupnost a mobilita,

Veřejné služby a občanská společnost, Environmentální prostředí a sítě, Vyvážený rozvoj a správa regionu.

Každá strategická oblast je projednávána v rámci expertní pracovní skupiny na jednání kulatých stolů, což vychází z nastavení komunikační strategie pro zapojení širokého spektra významných subjektů a partnerů v rámci tvorby nové krajské strategie.

Součástí tvorby strategie byla rovněž evaluace Programu rozvoje KHK 2008 – 2010, která byla zaměřena na věcné a finanční hodnocení implementace Programu rozvoje Královéhradeckého kraje 2008 - 10 s cílem učinit na základě zjištěných skutečností potřebná rozhodnutí. Na základě výstupů je možné posoudit míru úspěšnosti podpory regionálního rozvoje v kraji za dané časové období a formovat nová stanoviska a strategie pro následující období. Závěry a doporučení evaluace jsou jedním ze vstupních podkladů na tvorbě nové strategie.

Dosavadní výstupy

- Profil Královéhradeckého kraje
- Analýza stakeholderů
- Analýzy vnějšího prostředí
  - Vnější strategický rámec
  - PESTLE analýza
- SWOT analýza
- Problémová analýza
- Strategické oblasti
- Strategické cíle

Profil Královéhradeckého kraje

Jádro analytické části Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2014–2020 tvoří Profil Královéhradeckého kraje. Jeho cílem je podrobná charakteristika kraje, faktografické zhodnocení jeho vývoje v posledních letech a identifikace problémů a rozvojových dispozic.

Zpracování Profilu Královéhradeckého kraje předcházel souhrn dílčích činností, tzv. situační analýza. V rámci ní došlo ke zkoumání prostředí z různých hledisek. Cílem zkoumání prostředí bylo dozvědět se relevantní a pokud možno objektivní informace o místní ekonomice a o jejím postavení ve větším ekonomickém celku, zpravidla v ekonomice národní. Situační analýza ústící v deskripci profilu města je podkladem a hlavním faktografickým materiálem pro všechny další kroky procesu zpracování Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2014–2020.

Fakta a poznatky získané při zpracování profilu kraje jsou určující při vypracování SWOT analýzy a pro definování strategické vize, cílů rozvoje Královéhradeckého kraje a potažmo pak prioritních oblastí. Profil je členěn dle základních témat, popisujících výchozí stav a hlavní vývojové tendence jednotlivých sektorů a oblastí rozvoje:

- Přírodní podmínky a struktura území
- Obyvatelstvo a bydlení

- Trh práce
- Ekonomika kraje
- Věda, vývoj, výzkum a inovace
- Školství a vzdělávání
- Sociální péče a zdravotnictví
- Kultura, sport a volný čas
- Cestovní ruch
- Doprava
- Technická infrastruktura
- Zemědělství a lesnictví
- Životní prostředí a ochrana přírody
- Územní správa a spolupráce
- Hospodaření Královéhradeckého kraje
- Hodnocení realizace Programu rozvoje KHK 2008-10

Analýza stakeholderů

Seznam stakeholderů (podílníků), který je řazen sestupně dle důležitosti, je výsledkem analýzy, jež má za cíl zapojit do tvorby SRK všechny významné partnery v regionu z různých oblastí s různou sférou vlivu (veřejná správa, neziskový sektor, podnikatelská sféra, vzdělávací sféra, politická sféra apod.).

Analýzy vnějšího prostředí

Smyslem analýz vnějšího prostředí (vnější strategický rámec, PESTLE analýza) je mimo jiné poskytnout východiska pro formulaci příležitostí a hrozeb následné SWOT analýzy:

Vnější strategický rámec

Vnější strategický rámec je analýza vnějších rozvojových faktorů s důrazem na aspekty vážícím se k novému programovému a finančnímu cyklu Evropské unie 2014-202 a strategickému a koncepčnímu směřování regionální politiky ČR.

PESTLE analýza

PESTLE analýza slouží k posouzení a vyhodnocení okolních vlivů jak na konkrétní projekty, tak na ucelenou rozvojovou strategii. Tyto vlivy jsou rázu politického, ekonomického, sociálního, technologického, legislativního či environmentálního.

SWOT analýza

SWOT analýza, která tvoří tzv. most mezi analytickou a návrhovou částí, je jednou z nejčastěji používaných metod pro syntetické hodnocení. SWOT je zkratkou z angl. Strengths (silné stránky), Weaknesses (slabé stránky), Opportunities (příležitosti) a Threats (hrozby). První dva body tvoří tzv. vnitřní

analýzu (resp. analýzu vnitřních podmínek), druhé dva body (tedy příležitosti a hrozby) tvoří vnější analýzu.

Problémová analýza dle strategických oblastí

Problémová analýza vychází z analytických výstupů a pojmenovává hlavní problémy a bariéry rozvoje v daném rozvojovém kontextu. Jde o syntézu souvislostí vážících se k nejvýznamnějším rozvojovým problémům. Určuje pět klíčových strategických oblastí, na které by se měl kraj zaměřit při stanovení své rozvojové strategie.

- Konkurenceschopnost a inovace
- Dopravní dostupnost a mobilita
- Veřejné služby a občanská společnost
- Environmentální prostředí a sítě
- Vyvážený rozvoj a správa regionu

V rámci dalšího postupu bude zpracována návrhová (strategická) část. Jako první krok jsou na základě určení strategických oblastí definovány strategické cíle SR KHK.

B.6. HLAVNÍ CÍLE

Návrhová část SR KHK vychází z 5 strategických oblastí, na jejichž základě jsou navrženy následující strategické cíle:

1. Konkurenceschopnost a inovace
   - 1.1 Zvýšit konkurenceschopnost ekonomiky a podpořit rozvoj podnikatelského prostředí na území KH kraje
   - 1.2 Rozvinout funkční a efektivní inovační a výzkumný systém KH kraje jako předpoklad přechodu ke znalostní ekonomice
   - 1.3 Zvýšit zaměstnanost v KH kraji zlepšením vzdělanostní struktury obyvatel a jejím propojením na regionální trh práce
   - 1.4 Zatraktivnit KH kraj pro další rozvoj cestovního ruchu jako významné složky regionální ekonomiky
2. Dopravní dostupnost a mobilita
   - 2.1 Napojit KH kraj na nadřazenou dopravní síť meziregionálního a přeshraničního významu
   - 2.2 Zlepšit stav regionální dopravní infrastruktury s ohledem na plynulost dopravy a bezpečnost obyvatel
   - 2.3 Zajistit dostatečnou dopravní obslužnost kraje veřejnou dopravou šetrnou k životnímu prostředí a zvýšit její atraktivitu
3. Veřejné služby a občanská společnost

3.1 Zkvalitnit poskytování zdravotní péče v KH kraji a podporovat zdravý životní styl jeho obyvatel

3.2 Zvýšit kvalitu sociálního prostředí a zajistit kvalitní a dostupné sociální služby pro obyvatele KH kraje

3.3 Zajistit dostatečnou bezpečnost a ochranu obyvatel kraje včetně jejich majetku a předcházet mimořádným událostem

3.4 Podporovat rozvoj kultury a sportu a rozšířit nabídku trávení volného času pro obyvatele kraje i jeho návštěvníky

4. Environmentální prostředí a sítě

4.1 Zlepšit stav vodohospodářské infrastruktury na území kraje a zajistit dostatečnou ochranu před povodněmi

4.2 Zefektivnit odpadové hospodářství a eliminovat ekologické zátěže na území KH kraje

4.3 Zajistit udržitelné zásobování energiemi a jejich šetrné využívání na celém území KH kraje

4.4 Chránit všechny složky životního prostředí, šetrně pečovat o krajinu a přírodní ekosystémy a podporovat rozvoj ekologického vzdělávání, výchovy a osvěty

4.5 Zvýšit konkurenceschopnost zemědělství a lesnictví a podporovat rozvoj jejich mimoprodukčních funkcí

5. Vyvážený rozvoj a správa regionu

5.1 Zlepšit fungování veřejné správy v KH kraji na všech jeho úrovních včetně veřejného financování

5.2 Zajistit vyvážený a integrovaný rozvoj všech částí KH kraje s ohledem na jejich regionální disparity

5.3 Rozvinout aktivní síťování a všechny typy partnerských forem spolupráce na jejich regionální i meziregionální úrovni

B.7. PŘEHLED UVAŽOVANÝCH VARIANT ŘEŠENÍ

Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje je zpracovávána invariantně.

B.8. VZTAH K JINÝM KONCEPCÍM A MOŽNOST KUMULACE VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ S JINÝMI ZÁMĚRY

Vzhledem k účelu a charakteru dokumentu lze očekávat vazby SR KHK s celou řadou koncepčních a strategických dokumentů na evropské i národní úrovni. Níže je uveden přehled nejdůležitějších relevantních strategických dokumentů:

Na evropské úrovni

- Dokument Strategie Evropa 2020,
- 5. zpráva o ekonomické, sociální a územní soudržnosti,
- Sdělení Evropské komise k revizi rozpočtu EU,
- Metodika finančních toků a auditu,
- Indikátory pro monitorování a evaluaci – praktický průvodce (14/8/2005 EK),
- Návrhy Nařízení Evropské komise k fondům EU pro roky 2014 - 2020,

Na národní úrovni

- Národní program reforem,
- Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti,
- Analýza konkurenceschopnosti ČR,
- Strategie regionálního rozvoje ČR pro období 2007–2013,
- Národní strategický referenční rámec ČR 2007–2013 (NSRR),
- Národní rozvojový plán ČR 2007–2013 (NRP),
- Operační programy pro programovací období 2007–2013,
- Program rozvoje venkova 2007–2013,
- Politika územního rozvoje,
- Strategie udržitelného rozvoje 2008,
- Zásady urbánní politiky,
- Aktuální verze Rámcové pozice ČR k budoucnosti kohezní politiky EU,
- Národní program reforem České republiky 2011+,
- Národní číselník indikátorů,
- Hodnocení indikátorů/ukazatelů a vhodnosti jejich nastavení,
- Výstupy monitorovacího systému programů SF,
- Zprávy o plnění Strategie regionálního rozvoje,
- Poziční dokumenty vlády k jednotlivým hospodářským oblastem,

Na krajské úrovni

- Plán odpadového hospodářství Královéhradeckého kraje,
- Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) v KHK,

- Integrovaný krajský program snižování emisí a Krajský program ke zlepšení kvality ovzduší Královéhradeckého kraje,
- Územní energetická koncepce Královéhradeckého kraje,
- Koncepce ochrany přírody a krajiny Královéhradeckého kraje,
- Regionální surovinová politika Královéhradeckého kraje,
- Program rozvoje cestovního ruchu Královéhradeckého kraje,
- Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Královéhradeckého kraje,
- Koncepce zemědělské politiky Královéhradeckého kraje,
- Koncepce zdravotnictví Královéhradeckého kraje 2011-2015,
- Plán rozvoje sociálních služeb v Královéhradeckém kraji 2011 – 2016,
- Koncepce prevence kriminality na léta 2012 až 2016 v Královéhradeckém kraji,
- Strategie integrace sociálně vyloučených lokalit v Královéhradeckém kraji.

B.9. PŘEDPOKLÁDANÝ TERMÍN DOKONČENÍ

Předpokládaný termín schválení Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2014 - 2020 samosprávnými orgány Královéhradeckého kraje je 3. čtvrtletí 2013.

B.10. NÁVRHOVÉ OBDOBÍ

Strategie rozvoje KHK je zpracována v horizontu do roku 2020.

B.11. ZPŮSOB SCHVALOVÁNÍ

Uvedená strategie bude schvalována samosprávnými orgány Královéhradeckého kraje.

C. ÚDAJE O DOTČENÉM ÚZEMÍ

C.1. VYMEZENÍ DOTČENÉHO ÚZEMÍ

Strategie rozvoje je zpracovávána pro celý územní obvod Královéhradecký kraj s celkovou rozlohou kraje 4 759 km^2. Královéhradecký kraj tvoří 6 % rozlohy celé České republiky a řadí se na 9. místo v pořadí krajů.

Kraj je tvořen 5 okresy (Hradec Králové, Jičín, Náchod, Rychnov nad Kněžnou a Trutnov) které zahrnují celkem 448 obcí, z nichž má 48 statut města a 9 statut městyse. Královéhradecký společně s kraji Libereckým a Pardubickým tvoří podle nomenklatury EU – NUTS, na základě Usnesení vlády ČR č. 707 ze dne 28.11.1998 NUTS II Severovýchod. Ten patří mezi tři největší oblasti v republice jak rozlohou, tak počtem obyvatel.

K 31.12. 2011 měl Královéhradecký kraj celkem 553 856 obyvatel (dle ČSÚ), což je 5,3 % celkového počtu obyvatel České republiky. Nejlidnatějším okresem je okres Hradec Králové - 163 tisíc osob. Naopak populačně nejmenší s cca 79 tisíci obyvateli je okres Rychnov nad Kněžnou. Hustotou 116 obyvatel na km^2 nedosahuje kraj celorepublikového průměru 132 osob (nejvyšší je v okrese Hradec Králové 182 obyvatel na km2, nejnižší je v okrese Rychnov nad Kněžnou 81 obyvatel na km^2).

Podíl městského obyvatelstva dosáhl celkem 68,3 %. Hlavním centrem kraje je statutární město Hradec Králové s 94 tisíci obyvateli, druhým největším městem s 31 tisíci obyvateli je město Trutnov. Nejméně urbanizován je okres Jičín, kde žije i nejvíce obyvatel v obcích do 500 obyvatel (více než pětina). V kraji činil tento podíl osminu obyvatel. Průměrná rozloha obce je 1 062 ha a průměrný počet obyvatel v obci dosáhl 1 232 osob.

V Královéhradeckém kraji je zřízeno 15 správních obvodů obcí s rozšířenou působností (Broumov, Dobruška, Dvůr Králové nad Labem, Hořice, Hradec Králové, Jaroměř, Jičín, Kostelec nad Orlicí, Náchod, Nová Paka, Nové Město nad Metují, Nový Bydžov, Rychnov nad Kněžnou, Trutnov, Vrchlabí).

C.2. VÝČET DOTČENÝCH ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ, KTERÉ MOHOU BÝT KONCEPCÍ OVLIVNĚNY

Koncepce je zpracovávána pro celý Královéhradecký kraj, zahrnuje Královéhradecký kraj jako územní samosprávný celek a všechny obce na jeho území, kterých je celkem 448.

Přehled obcí:

Adršpach, Albrechtice nad Orlicí, Babice, Bačalky, Bačetín, Barchov, Bartošovice v Orlických horách, Bašnice, Batňovice, Býchary, Býleč nad Orlicí, Benátky, Bernartice, Bezděkov nad Metují, Bílá Třemešná, Bílé Poličany, Bílsko u Hořic, Bílý Újezd, Blešno, Boháňka, Boharyně, Bohdašín, Bohuslavice, Bolehošť, Borek, Borohrádek, Borová, Borovnice, Borovnička, Božanov, Brada-Rybníček, Broumov, Brzice, Březina, Bříšťany, Budčeves, Bukovice, Bukvice, Butoves, Bystré, Bystřice, Byzhradec, Cerekvice nad Bystřicí, Častolovice, Čermná, Čermná nad Orlicí, Černčice, Černíkovice, Černilov, Černožice, Černý Důl, Červená Hora, Červená Třemešná, Červený Kostelec, Česká Čermná, Česká Metuje, Česká Skalice, České Meziříčí, Čestice, Češov, Čistěves, Deštné v Orlických horách, Dětenice, Dílce, Divec, Dobrá Voda u Hořic, Dobré, Dobruška, Dobřany, Dobřenice, Dohalice, Dolany, Dolní Branná, Dolní Brusnice, Dolní Dvůr, Dolní Kalná, Dolní Lánov, Dolní Lochov, Dolní Olejnice, Dolní Přím, Dolní Vdechová, Doubravice, Doudleby nad Orlicí, Dřevěnice, Dubenec, Dvůr Králové nad Labem, Habřina, Hajnice, Havlovice, Hejtmánkovice, Heřmanice, Heřmánkovice, Hlušice, Hněvčeves, Holín, Holohlavy, Holovousy, Horní Brusnice, Horní Kalná, Horní Maršov, Horní Olešnice, Horní Radechová, Hořenice, Hořice, Hořičky, Hořiněves, Hostinné, Hradec Králové, Hrádek, Hronov, Hřibiny-Ledská, Hřibojedy, Humburky, Hvozdnice, Hynčice, Chleny, Chlístov, Chlumec nad Cidlinou, Cholenice, Chomutice, Choteč, Chotývice, Choustníkovo Hradiště, Chudeřice, Chvaleč, Chvalkovice, Chyjice, Jahodov, Janov, Janské Lázně, Jaroměř, Jasenná, Javornice, Jeníkovice, Jeřice, Jestřebí, Jetřichov, Jičín, Jičíněves, Jílovice, Jinolice, Jívka, Kacákova Lhota, Káranice, Kbelnice, Klamoš, Klášterská Lhota, Kněžnice, Kobylice, Kocbeře, Kohoutov, Konecchlumí, Kopidlno, Kosice, Kosičky, Kostelec, Kostelec nad Orlicí, Kostelecké Horky, Krnov, Kovač, Kožojedy, Králíky, Králova Lhota, Královec, Kramolna, Kratinohy, Krchleby, Křinice, Kuks, Kunčice, Kunčice nad Labem, Kvasiny, Kyje, Lampertice, Lánov, Lanžov, Lázně Bělohrad, Ledce, Lejšovka Lhota pod Hořičkami, Lhota pod Libčany, Lhoty u Potštejna, Libáň, Libčany, Libel, Liberk, Lechyně, Libňatov, Libníkovice, Libkovice, Libotov, Librantice, Libřice, Libuň, Lično, Lípa nad Orlicí Lískovice, Lišice, Litíč, Litoboř, Lodín, Lomenice, Lovčice, Lukavec u Hořic, Lukavice, Lupenice, Lužany, Lužec nad Cidlinou, Machov, Malá Úpa, Malé Svatoňovice, Markvartice, Maršov u Úpice, Martínkovice, Máslojedy, Měník, Mezilesí, Mezilesí, Meziměstí, Miletín, Milovice u Hořic, Mladé Buky, Mlaději, Mlázovice, Mlékosrby, Mokré, Mokrovousy, Mostek, Myštěves, Mžany, Zahořany, Náchod, Nedělivě, Nechanice, Nemojov, Nemyčeves, Nepolisy, Nevratice, Nová Paka, Nová Ves, Nové Město, Nové Město nad Metují, Nový Bydžov, Nový Hrádek, Nový Ples, Obědovice, Očelice, Ohařice, Ohaveč, Ohnišov, Ohnišťany, Olešnice, Olešnice v Orlických horách, Opočno, Orlické Záhoří, Osečnice, Osek, Osice, Osičky, Ostroměř, Ostružno, Otovice, Pec pod Sněžkou, Pecka, Pěčín, Petrovice, Petrovičky, Pilníkov, Písek, Podbřezí, Podhorní Újezd a Vojice, Podhradí, Podůlší, Pohoří, Police nad Metují, Polom, Potštejn, Prasek, Praskačka,

Proruby, Prosečné, Provodov-Šonov, Předměřice nad Labem, Přepychy, Převýšov, Přibyslav, Pšánky, Puchlovice, Račice nad Trotinou, Radíkovice, Radim, Radostov, Radvanice, Rasošky, Rašín, Rohenice, Rohoznice, Rokytňany, Rokytnice v Orlických horách, Roudnice, Rožnov, Rtyně v Podkrkonoší, Rudník, Rybná nad Zdobnicí, Rychnov nad Kněžnou, Rychnovek, Říčky v Orlických horách, Říkov Sadová, Samšina, Sběř, Sedliště, Sedloňov, Sekeřice, Semechnice, Sendraž, Sendražice, Skalice, Skřivany, Skuhrov nad Bělou, Slatina nad Úpou, Slatina nad Zdobnicí, Slatiny, Slavětín nad Metují, Slavhostice, Slavoňov, Sloupno, Smidary, Smiřice, Smržov, Sněžné, Sobčice, Soběraz, Sobotka, Solnice, Sovětice, Stanovice, Stará Paka, Stará Voda, Staré Buky, Staré Hrady, Staré Město, Staré Smrkovice, Stárkov, Starý Bydžov, Stěžery, Stračov, Strážné, Střevač, Střezetice, Studnice, Suchovršice, Suchý Důl, Sukorady, Svatojanský, Újezd, Světí, Svídnice, Svoboda nad Úpou, Synkov-Slemeno, Syrovátka, Šaplava, Šárovcova Lhota, Šestajovice, Šonov, Špindlerův Mlýn, Těchlovice, Teplice nad Metují, Tetín, Trnov, Trotina, Trutnov, Třebechovice pod Orebem, Třebešov, Třebihošť, Třebnouševes, Třesovice, Třtěnice, Tuř, Tutleky, Týniště nad Orlicí, Úbislavice, Údrnice, Úhlejov, Újezd pod Troskami, Úlibice, Úpice, Urbanice, Val, Valdice, Vamberk, Velichovky, Veliš, Velká Jesenice, Velké Petrovice, Velké Poříčí, Velké Svatoňovice, Velký Třebešov, Velký Vřešťov, Vernéřovice, Vestec, Vidochov, Vilantice, Vinary, Vítězná, Vitiněves, Vlčice, Vlčkovice v Podkrkonoší, Vlkov, Voděrady, Volanice, Vrbice, Vrchlabí, Vrchovnice, Vršce, Vršovka, Vřesník, Všestary, Výrava, Vysoká, nad, Labem, Vysoká, Srbská, Vysoké, Veselí, Vysokov, Vysoký, Újezd, Zábrodí, Zábřezí-Řečice, Zachrašťany, Zaloňov, Záměl, Zámostí-Blata, Zdechovice, Zdelov, Zdobín, Zdobnice, Zelenecká, Lhota, Zlatá Olešnice, Žacléř, Žďár nad Metují, Žďár nad Orlicí, Žďárky, Železnice, Žeretice, Žernov, Židovice, Žlunice.

C.3. ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKY STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ

Klimatické poměry

Výškové rozdíly na území Královéhradeckého kraje jsou největší v České republice – nejvyšším bodem je Sněžka (1602 m), nejnižším hladina Cidliny na hranici s Pardubickým krajem (202 m n.m.). Díky těmto rozdílům (výškové rozpětí 1400 m) je zde rozmanité zastoupení klimatických oblastí – ze 13 klimatických oblastí, které se vyskytují na území České republiky, je zde zastoupeno 11 (chybí MT4 a T4).

Oblasti s nadmořskou výškou do 300 m n. m., tedy zejména převážná část okresu Hradec Králové a jižní část okresu Jičín, jsou zařazovány do teplé klimatické oblasti, severní část okresu Jičín a většina plochy okresů Trutnov, Náchod a Rychnov nad Kněžnou leží v mírné klimatické oblasti, oblasti s nejvyšší nadmořskou výškou (Krkonoše, vyšší partie Orlických hor) patří do chladné klimatické oblasti.

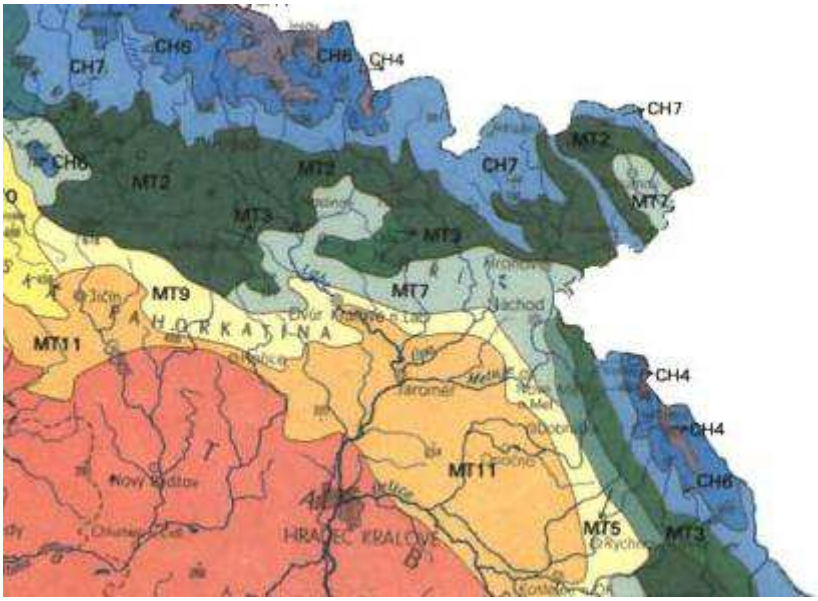

Obrázek 1: ***Vymezení klimatických oblastí v Královéhradeckém kraji***

Zdroj: Quitt: Klimatické oblasti Československa, ČSAV, 1971

Srážky jsou ovlivňovány orografickými charakteristikami. Nejmenší roční úhrny srážek jsou zaznamenávány v rovinné části regionu (kolem 600 mm), nejvyšší v horských oblastech Krkonoš (nad 1 000 mm, v nejvyšších polohách i 2 000 mm). V plošném rozdělení srážek se v oblasti Krkonoš poměrně výrazně projevují návětrné a závětrné efekty. V převládajícím západním proudění jsou pozorovány větší srážkové úhrny na západě Krkonoš a nižší úhrny na východě.

Počet dnů se sněhovou pokrývkou roste s nadmořskou výškou, od cca 40 dnů v nížinách po 160 dnů v nejvyšších oblastech Krkonoš a cca 120 dnů ve vrcholových partiích Orlických hor.

Přízemní vítr je silně ovlivněn konfigurací terénu. Na území regionu převládají západní složky proudění, nelze zanedbat ani vyšší četnost proudění z jihovýchodního sektoru. Průměrné rychlosti větru se pohybují od přibližně 2 m/s v nížinách, až po více než 6 m/s ve vyšších polohách Krkonoš.

Rovněž délka slunečního svitu je závislá kromě zeměpisné šířky i na konfiguraci terénu a na zeslabování slunečního záření zákalem z průmyslových zdrojů, mlhou nebo oblačností. Na jihu regionu je průměrná roční suma slunečního svitu kolem 1 500 – 1 550 hodin, na severu a na severovýchodě klesá k 1 400 až 1 450 hodinám. V letních měsících klesá délka slunečního svitu s rostoucí nadmořskou výškou, protože v horských oblastech je v létě více oblačnosti. V zimě je naopak pozorována přímá úměra mezi oběma veličinami, neboť v rovinách bývají četnější inverzní mlhy.

Ovzduší

Emise

Zdroje znečišťování ovzduší člení na zdroje stacionární a mobilní. Zdroje stacionární jsou dále členěny podle tepelného výkonu, míry vlivu technologického procesu na ovzduší nebo rozsahu znečišťování. Zdroje emitující do ovzduší znečišťující látky, jsou celostátně sledovány v rámci tzv. Registru emisí a zdrojů znečišťování ovzduší (REZZO), což je informační systém emisních, technických, provozních a organizačních údajů o zdrojích znečišťování ovzduší. Stacionární zdroje jsou zahrnuty v dílčích souborech REZZO 1 – 3, mobilní zdroje jsou začleněny v dílčím souboru REZZO 4.

V následující tabulce je uvedeno množství všech hlavních emitovaných látek v Královéhradeckém kraji v jednotlivých kategoriích REZZO za rok 2010.

Tabulka 1: ***Celkové emise hlavních znečišťujících látek ze zdrojů, podíly podle kategorií zdrojů znečišťování ovzduší (t/rok) v Královéhradeckém kraji v roce 2010***

	TZL	SO_2	NO_x	CO	VOC	NH_3
REZZO 1	253	3702	1300	566	1015	22
REZZO 2	278	122	111	145	295	0
REZZO 3	1674	2440	496	7481	5098	4989
REZZO 4	1517	31	5987	8509	1878	117
Emise celkem	3721	6295	7894	16 701	8287	5127

Zdroj: ČHMÚ a Aktualizace Programu k zlepšení kvality ovzduší v r. 2012 Královéhradecký kraj

Emise tuhých látek a emise organických látek v roce 2010 v Královéhradeckém kraji byly nejvíce produkovány malými zdroji (REZZO 3), emise SO_2 produkovaly především velké zdroje (REZZO 1). Co se týká emisí oxidů dusíku a oxidu uhelnatého, tak ty byly nejvíce emitovány z dopravy (REZZO 4). Emise amoniaku byly převážně produkovány malými zdroji (REZZO 3).

Emise hlavních znečišťujících látek ze stacionárních zdrojů (REZZO 1 – 3) v jednotlivých okresech Královéhradeckého kraje v roce 2010 jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 2: ***Emise hlavních znečišťujících látek ze stacionárních zdrojů v okresech Královéhradeckého kraje (t/rok) v roce 2010***

Okres	TZL	SO_2	NO_x	CO	VOC	NH_3
Hradec Králové	226,7	556,0	202,6	1 184,8	451,2	0,0
Jičín	302,5	532,2	144,2	1 553,3	364,9	0,0
Náchod	336,1	1 362,2	360,7	1 868,4	576,1	0,0
Rychnov nad Kněžnou	399,2	1 319,1	395,9	1 835,5	809,9	21,1
Trutnov	641,4	2 494,4	803,4	1 750,0	621,6	0,4

Poznámka: Emise hlavních znečišťujících látek po okresech nezahrnují emise VOC, TZL a NH_3 z nesledovaných zdrojů použití rozpouštědel, min. hnojiv, chovů hosp. zvířat a stavebních činností (zdroj:ČHMÚ).

Z uvedených údajů vyplývá, že nejvíce emisí TZL, SO_2 a NO_x bylo vyprodukováno v okrese Trutnov. Nejvíce emisí CO bylo vyprodukováno v okresech Náchod a Rychnov nad Kněžnou. Nejvíce emisí VOC a NH_3 bylo vyprodukováno v okrese Rychnov nad Kněžnou.

Mezi největší stacionární zdroje znečištění v Královéhradeckém kraji patří Alfa Plywood, a.s. v Solnici, ČEZ, a.s. – Elektrárna Poříčí v Trutnově, Cukrovary a lihovary TTD, a.s. – Cukrovar České Meziříčí, Saint-Gobain Orsil s.r.o. v Častolovicích, dále KA Contracting ČR s.r.o. – Teplárna Náchod a ČEZ, a.s. – Teplárna Dvůr Králové.

Dalšími významnými zdroji jsou firmy MAVE Jičín a.s. – závod Vršce, Madlářka a.s. – závod Převýšov v Chlumci nad Cidlinou a MACH DRŮBEŽ a.s. – chov drůbeže ve Smiřicích, které mají největší podíl na emisích amoniaku. Ze stacionárních zdrojů, produkujících těkavé organické látky VOC, jsou to zejména společnosti Skoda AUTO a.s. – výroba vozů Kvasiny a Alcan Packaging Skřivany s.r.o.

Významná část emisí pochází z malých a zejména mobilních zdrojů znečištění. Prioritním problémem jsou zejména emise tuhých znečišťujících látek (TZL), velikostních frakcí PM_{10} a $PM_{2,5}$ jejichž zdrojem je zejména doprava a malé zdroje (zejména lokální topeniště). Významným trvalým problémem jsou rovněž emise oxidů dusíku NOx, které mají příčinu zejména v rostoucí automobilové dopravě, která je dále zodpovědná za produkci velké části CO. Na produkci emisí SO_2 se vedle malých zdrojů významně podílejí velké zdroje.

Imise

V rámci vyhodnocení údajů imisního monitoringu, pravidelně prováděném ČHMÚ, jsou zpracována data z jednotlivých měřicích stanic umístěných v Královéhradeckém kraji. Na území kraje se nachází celkem 9 stanic pro sledování kvality ovzduší, které provozuje Český hydrometeorologický ústav (ČHMÚ) – 16 stanic, a jednu stanici provozuje Zdravotní ústav (ZÚ).

V následující tabulce jsou uvedeny průměrné roční imisní koncentrace znečišťujících látek v roce 2010, které jsou sledovány na stanicích Královéhradeckého kraje.

Tabulka 3: Průměrné roční imisní koncentrace (µg/m³) v Královéhradeckém kraji v roce 2010

Měřicí stanice	TZL	SO_2	NO_x	NO_2	CO	O_3	B(a)P
H.K. – Brněnská	29,5	5,0	50,7	25,7	398,8	44,9	1,11
H.K. – Sukovy sady	25,6	10,7	51,1	28,8	237,4	50,1	0,51
Jičín	25,9	-	-	-	-	-	-
Krkonoše – Rýchory	14,0	3,2	18,2	13,7	-	71,2	-
Velichovky	23,9	2,5	12,8	12,8	-	-	-
Rychnov nad Kněžnou	20,8	5,7	-	15,0	-	-	-
Šerlich	13,5	3,6	8,2	6,2	-	60,9	-
Trutnov – Mládežnická	22,8	5,7	15,1	11,4	-	-	-
Vrchlabí	20,8	3,1	-	10,9	-	-	-

Zdroj: Aktualizace Programu k zlepšení kvality ovzduší 2012 Královéhradecký kraj

Znečišťující látka NO_2 je do atmosféry emitována kromě dopravy (která bývá v městských centrech hlavním zdrojem) i v průběhu spalování ve stacionárních zdrojích (vytápění, elektrárny). Imisní koncentrace CO a B(a)P se v Královéhradeckém kraji v roce 2010 měřily pouze na dvou stanicích v Hradci Králové – Brněnská a Sukovy sady.

Jak je patrné, imisní limit jednotlivých znečišťujících látek za kalendářní rok 2010 není na stanicích překračován.

Dle analýzy Programu ke zlepšení kvality ovzduší Královéhradeckého kraje jsou z imisního hlediska prioritní následující látky:

1. snížení imisní zátěže PM_{10},

2. snížení emisí polycyklických aromatických uhlovodíků (B(a)P),

3. snížení emisí oxidů dusíku a VOC (prekurzory ozonu).

Na základě imisních analýz ČHMÚ byly dle zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, vymezeny oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší (OZKO), jejichž rozsah se pravidelně aktualizuje podle výsledků měření. Vymezení OZKO za rok 2010 bylo zveřejněno ve Věstníku MŽP 2/2012.

V Královéhradeckém kraji došlo v roce 2010 k překročení cílových imisních limitů pro ochranu zdraví pro benzo(a)pyren, a to na 1,62 % plochy zóny. Dále došlo v zóně Královéhradecký kraj k překročení hodnoty cílového imisního limitu pro ochranu zdraví pro troposferický ozon, a to na 9,51 % plochy zóny.

V rámci Národního parku Krkonoše a chráněných krajinných oblastí na území Královéhradeckého kraje došlo v roce 2010 k překročení cílových imisních limitů pro troposferický ozon pro ochranu ekosystémů a vegetace.

Obrázek 3 a Obrázek 3 ilustrují rozsah území, na němž v roce 2010 došlo k překročení imisního limitu (LV) nebo cílového imisního limitu (TV) u některé ze sledovaných látek. Celkově lze konstatovat, že pro Liberecký kraj je z imisního hlediska prioritní znečišťující látkou bezo(a)pyren.

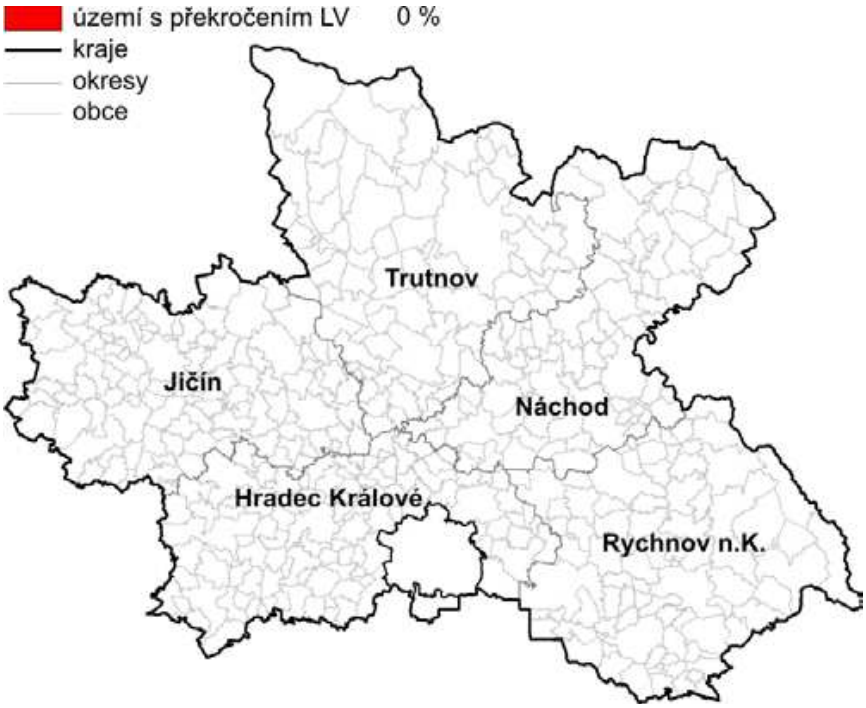

Obrázek 2: ***Území Královéhradeckého kraje, na kterém došlo v roce 2010 k překročení imisního limitu (LV) pro alespoň jednu ze sledovaných znečišťujících látek, bez zahrnutí ozonu***

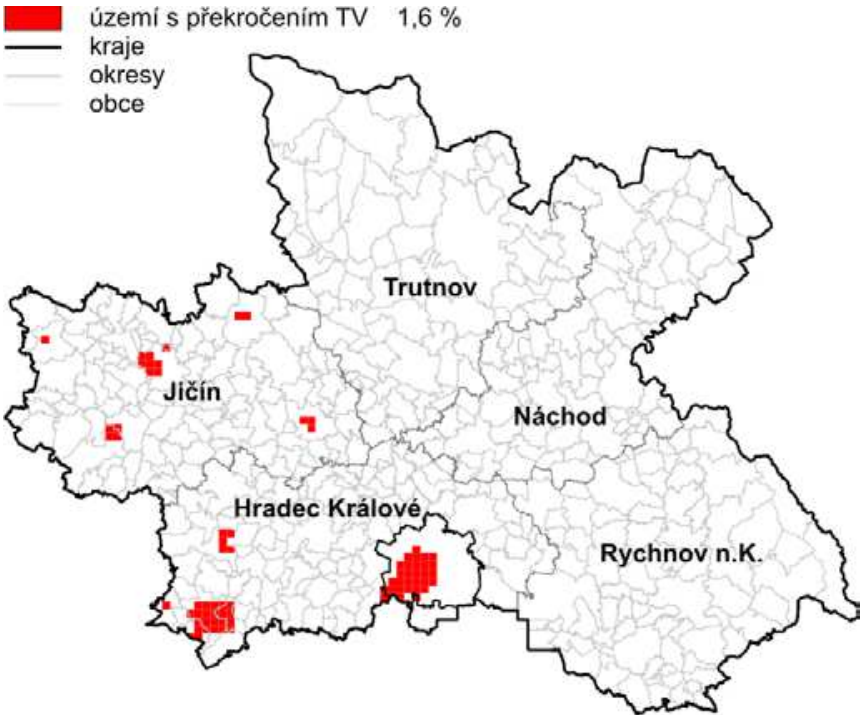

Obrázek 3: ***Území Královéhradeckého kraje, na kterém došlo v roce 2010 k překročení cílového imisního limitu (TV) pro alespoň jednu ze sledovaných znečišťujících látek, bez zahrnutí ozonu***

Zdroj: MŽP, Věstník 2/2012

Geomorfologické poměry a horninové prostředí

Královéhradecký region se vyznačuje rozmanitým a poměrně členitým georeliéfem, který je výsledkem dlouhého geologického vývoje. Vertikální členitost dosahuje největšího rozpětí v rámci České republiky, a to od 208 m n. m. na Cidlině (při hranici okresů Hradec Králové a Nymburk) po 1602,3 m n. m. na vrcholu Sněžky v Krkonoších.

Z hlediska regionálního geomorfologického členění náleží zájmové území do provincie Česká vysočina. Region se dělí do dvou hlavních a značně odlišných geomorfologických soustav, a to Krkonošsko – jesenické (sudetské), zaujímající severní až východní část a České tabule v jižní a západní části. Do regionu zasahují dvě podsoustavy, a to krkonošská (s částmi celků Krkonoše a Krkonošské podhůří) a orlická (s celkem Broumovská vrchovina a částí celků Orlické hory a Podorlická pahorkatina).

Horninové prostředí

Královéhradecký kraj je součástí Českého masivu a má pestrou geologickou stavbu. V horských oblastech na severu a východě dominují krystalické horniny – metamorfity a vyvřeliny starohorního až prvohorního stáří. Převážná část území je však tvořena mladšími (mladoprvohorními až čtvrtohorními horninami pokryvných jednotek, převážně usazeninami.

Pohraniční pohoří (Krkonoše, Orlické hory) jsou součástí lužické (západosudetské) geologické oblasti, tvořené převážně komplexem přeměněných hornin starohorního až staroprvního stáří. Na jižní okraj Krkonoš přiléhá podkrkonošská pánev, vyplněná červenohnědými usazeninami permokarbonského stáří. Vnitrosudetská pánev se vyznačuje rozsáhlým komplexem usazených hornin od karbonu až po svrchní křídu. Sedimenty svrchního karbonu tvoří hřbet Jestřebích hor a černouhelný žacléřský, svatoňovický a hronovský revír. Červené permské usazeniny vyplňují Broumovskou kotlinu a zachovaly se i v severozápadním podhůří Orlických hor. Jižní polovinu regionu vyplňuje severovýchodní část rozlehlé křídové pánve, tvořené mořskými usazeninami svrchového stáří. Do severozápadní části zasahuje převážně pískovcová oblast jizerského vývoje se skalními městy, z nichž nejznámější jsou Prachovské skály. V jihovýchodní části regionu převažují jemnozrnné vápnité pískovce a slínovce (turon) orlicko-žďárského vývoje.

Čtvrtohorním pokryvným útvarem plošně dominují říční štěrkopísky, tvořící ploché terasové stupně někdejších toků – předchůdců Labe, Orlice, Metuje, Úpy, Bystřice, Cidliny a jejich přítoků. Z dob ledových pocházejí ledovcové nánosy (morény) v krkonošských údolích a většina navátých uloženin – spraší a vátých písků. Čtvrtohorního stáří jsou také drobná tělesa chemogenních vápenců a vrchoništní a slatinná rašeliniště.

Nerostné suroviny

Královéhradecký kraj není územím příliš bohatým na suroviny, zejména zde nejsou téměř žádné zdroje rud a jen omezené množství energetických surovin. Největší surovinové bohatství tvoří ložiska písků a štěrkopísků, cihlářské hlíny, kameniva a sklářských písků. Z ostatních surovin je nejvýznamnější dolomit.

V současné době se na území Královéhradeckého kraje nachází 112 bilancovaných výhradních ložisek nerostných surovin. Dále se na území kraje nachází ložiska vápence a polodrahokamů. V regionu je dále evidováno 28 využívaných nevýhradních loţisek a 33 nevyužívaných nevýhradních ložisek.

V kraji je stanoveno celkem 65 chráněných ložiskových území o celkové ploše 93,09 km^2. Nejvíce CHLÚ je stanoveno pro cihlářské suroviny, stavební kámen a štěrkopísek.

V dřívějších dobách se hlubinně těžilo černé uhlí na Trutnovsku. Lokálně se na území Královéhradeckého kraje nacházejí historická ložiska rud.

Vody

Povrchové vody

Většina území kraje patří do povodí Labe – ústí do Severního moře (přítoky Úpa, Metuje, Orlice a Cidlina), sever Broumovského výběžku odvodňuje Stěnava do povodí Odry – Odra ústí do Baltského moře. Regionem prochází hlavní evropské rozvodí mezi Severním a Baltským mořem.

Největším tokem kraje je Labe pramenící na severu kraje – na Labské louce v Krkonoších v nadmořské výšce 1384 m n.m., protéká Krkonošemi a Krkonošským podhůřím převážně v jižním a jihovýchodním směru. Jeho tok má zpočátku horský ráz s četnými kaskádami a vodopády. Od Jaroměře, kdy vstupuje na území České tabule, nabývá rázu nížinného toku. V KHK je tok Labe dlouhý 110 km. Na Labi byly vybudovány dvě menší vodní nádrže, a to Labská přehrada a Les Království.

Nejvýznamnějším přítokem Labe v KHK je Orlice ústící zleva do Labe v Hradci Králové. Vzniká spojením řek Divoké a Tiché Orlice v blízkosti města Týniště nad Orlicí v nadmořské výšce 247 m n. m. Celé povodí Orlice i s jejími zdrojnicemi zaujímá plochu 2 036 km^2, délka toku spojené Orlice od soutoku Divoké a Tiché Orlice je 35 km. Jejím nejvýznamnějším přítokem je Dědina ústící do Orlice z pravé strany v Třebechovicích pod Orebem.

Dalšími významnými toky jsou Cidlina, Úpa, Metuje. Prvním významnějším přítokem horního Labe je z levé strany Úpa pramenící v Krkonoších, ústí do Labe v Jaroměři. Její povodí má plochu 512 km^2, tok je dlouhý 78,7 km. Úpa je převážně horským a podhorským tokem.

Prvním významnějším přítokem horního Labe je z levé strany Úpa, která pramení v Krkonoších pod Studniční horou v nadmořské výšce 1 432 m, její povodí má plochu 512 km^2, tok je dlouhý 78,7 km.

Dalším přítokem Labe opět z levé strany je Metuje ústící do něj také v Jaroměři. Metuje pramení v Adršpašsko-teplických skalách v nadmořské výšce 586 m. Její povodí má plochu 607,6 km^2, celý tok je dlouhý 77,2 km. V jejím dolním povodí byla vybudována na potoce Rozkoš vodní nádrž Rozkoš (plocha 1001,3 ha) i přivaděč vody z Úpy.

Západní část regionu je odvodňována řekami Cidlinou a Mrlinou, úzký pás území na severním okraji okresu Jičín náleží do povodí Jizery. Plocha povodí řeky Cidliny činí 1 050 km^2 a délka jejího toku na území regionu je 65 km. Jejími největšími přítoky jsou Javorka a Bystřice. Řeka Mrlina pramení u Příchvoje ve výšce 378 m n. m. a délka toku na území regionu je 26 km.

V Královéhradeckém kraji se nachází vodní nádrže o celkové rozloze 72,97 km^2. Přirozené vodní nádrţe se v regionu prakticky nevyskytují. Rybníky byly v královéhradeckém regionu budovány od 14. do 16. století, později (18. a 19. století) byly opět rušeny díky snahám o intenzivnější využití půdy. Největší množství se vyskytuje na Jičínsku (Jinolické rybníky), v povodí Dědiny (Broumar) a v Polabí. Další vodní plochy vznikly v Polabí těžbou štěrkopísků.

<u>Kvalita vod</u>

Čistota vody v tocích je stále problémem, i když v posledních letech dochází k částečnému zlepšení. Většina toků regionu má na svých horních a středních tocích vody ve II. třídě jakosti. Díky průmyslu a zemědělské výrobě v okolí je více znečištěné Labe od Hradce Králové a řeka Dědina, horší kvalitu vody mají také Cidlina s Bystřicí.

Jakost povrchových vod se v posledních letech zlepšila. Příčinou je budování ČOV v sídlech a útlum průmyslové a zemědělské výroby. Neuspokojivý je stav jakosti povrchových vod protékajících menšími sídly s nečištěnými odpadními vodami.

V Královéhradeckém kraji je sledováno 17 profilů na řekách Labe, Metuje, Tichá a Divoká Orlice, Orlice, Cidlina, Úpa, Stěnava, Javorka, Dědina a Bystřice. Jakost vody na vybraných profilech v letech 2007 – 2008 ilustruje následující Tabulka 4.

Tabulka 4: Jakost vody ve vybraných tocích a profilech (2007 - 2008)

Tok / vybrané profily	koncentrace, třída kvality vody dle ČSN 75 7221	Biologická spotřeba kyslíku (BSK_5)	Chemická spotřeba kyslíku dichromanem (CHSK-Cr)	Amoniakální dusík (N-NH4+)	Dusičnanový dusík (N-NO3-)	Celkový fosfor (TP)
Labe / Kl. Lhota	mg/l třída	3,7 II	18,4 I	0,10 I	1,6 I	0,10 III
Labe / Hořenice	mg/l třída	2,3 II	14,2 II	0,07 I	2,5 II	0,11 III
Úpa / Jaroměř	mg/l třída	4,4 II	36,0 II	0,77 I	4,3 II	0,41 III
Metuje / Běloves	mg/l třída	1,8 II	10,4 I	0,05 I	3,5 II	0,11 III
D. Orlice / Čestice	mg/l třída	2,0 II	14,5 II	0,06 I	2,8 II	0,08 II
T. Orlice / Žďár n. O.	mg/l třída	2,6 II	15,9 II	0,09 I	4,4 II	0,15 III
Orlice / Nepasice	mg/l třída	2,3 II	14,7 II	0,08 I	3,5 II	0,11 III
Labe / Hr. Králové	mg/l třída	2,2 II	14,2 II	0,10 I	2,8 II	0,14 III
Stěnava / Otovice	mg/l třída	2,2 II	12,5 II	0,10 I	2,0 II	0,09 II
Bystřice / Kosičky	mg/l třída	3,2 II	20,3 II	0,29 III	4,8 III	0,16 III
Javorka / Ostroměř	mg/l třída	2,9 II	16,0 II	0,22 II	4,0 II	0,20 III

Zdroj: MŽP, Vodohospodářský informační portál (poslední publikované údaje)

Podzemní vody

Královéhradecký kraj poskytuje ve své velké části hodnotné území s příznivým geomorfologickým profilem a relativně málo narušené v horských a podhorských oblastech.

To umocňuje jeho vodohospodářský význam ve vazbě na pramenní oblasti významných vodních toků Labe, Metuje a Orlice (včetně četných přítoků). Nejvydatnější zdroje jsou v oblasti Podorlické křídy, zasahující do povodí Úpy, Metuje, Dědiny a Divoké Orlice. Nalézá se tu prameniště Litá, odkud je odebírána pitná voda pro Hradec Králové, Jaroměř, Českou Skalici, Náchod a Rychnov nad Kněžnou.

Území s druhohorními usazeninami představují nejvýznamnější zdroje podzemních vod. Ochranu významných zdrojů podzemních vod zajišťují chráněné oblasti přirozené akumulace vod (CHOPAV). Chráněné oblasti přirozené akumulace vod (CHOPAV) představují 44,5 % plochy celého Královéhradeckého kraje.

Na území Královéhradeckého kraje se vyskytuje celkem šest chráněných oblastí přirozené akumulace vod, a to Východočeská křída, Krkonoše, Orlické hory, Polická pánev, Severočeská křída a oblast Žamberk-Králíky.

Tabulka 5: Chráněné oblasti přirozené akumulace vod v Královéhradeckém kraji

Název chráněné oblasti přirozené akumulace vod	Plocha (km^2)	Podíl na ploše kraje (%)
Východočeská křída	1 271	26,7
Krkonoše	268	5,6
Orlické hory	228	4,8
Polická pánev	250	5,3
Severočeská křída	77	1,6
Žamberk - Králíky	24	0,5

Zdroj: VÚV T.G.M.

V řešeném území se nachází několik zdrojů přírodních léčivých vod - Janské Lázně, Běloves, Hronov, Velichovky, Lázně Bělohrad.

Odpadní vody

Dle Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací z roku 2004 Královéhradecký kraj patřil k nejméně vybaveným krajem veřejnými kanalizacemi a čistírnami odpadních vod.

Dle údajů ČSÚ k r. 2011 byla v KHK do vodních toků vypouštěna voda v množství 56 554 tis. m^3. K roku 2011 je 75,3 % obyvatel bydlících v domech napojených na kanalizaci. Vypouštěné odpadní vody do kanalizace byly celkem v množství 23 085 tis. m^3. Podíl čištěných odpadních vod z vod vypouštěných do kanalizace činí 93,9 %.

Mezi jednotlivými územními celky jsou poměrně výrazné rozdíly v trvale bydlících obyvatelích napojených na kanalizaci. Při tom největší rozdíl mezi trvale bydlícími obyvateli napojenými na veřejnou kanalizaci a kanalizaci zakončenou ČOV je v územním celku Jičín (20%).

Výrazně nejvyšší počet obyvatel napojených na kanalizaci a ČOV v územním celku Hradec Králové je dán dominantním postavením města Hradec Králové se 100 000 obyvateli. Proti Rychnovsku a Jičínsku je na Královéhradecku napojeno na kanalizaci o 20% resp. 25 % trvale bydlících obyvatel víc.

Neuspokojivé postavení Královéhradeckého kraje je dáno zejména velkým počtem malých obcí do 1 000 obyvatel, které nejsou odkanalizovány vyhovujícími kanalizačními systémy. Z celkového počtu 448 obcí Královéhradeckého kraje je pouze 243 obcí vybaveno veřejnou kanalizací (54,2 %).

Dominantní postavení v produkci průmyslových odpadních vod má potravinářský průmysl, kde je produkováno nejen poměrně velké množství odpadních vod, ale také vysoce zatížených (konzervárny, mlékárny, lihovary,

pivovary…). Specifické jsou také odpadní vody z textilního průmyslu (barevny) a strojírenského průmyslu (úpravy kovů).

Zatímco kvalita průmyslových vod je definována kanalizačními řády, množství produkovaných odpadních vod průmyslem je vesměs předmětem smluvních vztahů. Významnou okolností je i skutečnost časté obměny zaměření a produkce části průmyslových podniků.

Půdy

Pedologické poměry

Půdní pokryv kraje zahrnuje skupiny nejúrodnějších půd (molické, illimerické a nivní) v oblasti rovin a pahorkatin (Polabí, jižní část všech okresů regionu), ve vrchovinách hnědé nenasycené a slabě kyselé půdy, prolínající se s některými hydromorfními půdami, a silně kyselé hnědé půdy a podzoly (kryptopodzoly) podhůří i horských masivů Krkonoš a Orlických hor.

Plošně i počtem podtypů dominují hnědé půdy (kambizemě). Vznikly zvětráváním převážně kyselých pevných i zpevněných hornin. Vytvořil se i o jíl obohacený iluviální kambický horizont.

Na krkonošských rozsochách a na hřbetu Orlických hor se nacházejí rozsáhlé oblasti podzolů, vázaných na svahoviny kyselých intruzív, rul a granulitů (v nižších polohách pak na pískovcové tabule a hřbety Broumovské vrchoviny, Turnovské pahorkatiny, místy i Kocléřovského hřbetu). Ve vrcholových částech Orlických hor a Krkonoš, místy i v Broumovském výběžku vznikly postupným zarůstáním depresí a pramenišť ostrůvky vrchovištních organozemí. Slatinné organozemě (rašelinné půdy) naopak vznikly ve sníženinách Broumovské a Královéhradecké kotliny aj.

Nejproduktivnější oblasti Královéhradecka pokrývají molické půdy – černozemě a černice. Černozemě vznikly v jihozápadní části kraje, v okresech Hradec Králové a Jičín (část Urbanické brány, povodí Cidliny na Novobydžovsku), lokálně i na Rychnovsku, černice leží na západě a jihu kraje, ojediněle i na jihozápadě Rychnovska a Jičínska.

Bezkarbonátové nivní sedimenty v širších nivách velkých řek (Labe, Úpa, Metuje, Orlice aj.) pokrývají fluvizemě – nivní půdy, vzniklé akumulací humusu s periodickou fluviální akumulací, jejímž projevem je texturní různorodost.

Znečištění půd

Škodlivé látky se do půdy dostávají jako spad znečišťujících látek z ovzduší, jako hnojiva, ochranné prostředky a další chemické látky používané v zemědělství a lesnictví, jako škodliviny obsažené ve skládkách tuhých odpadů, při průmyslových haváriích apod.

V Královéhradeckém kraji jsou půdy zatíženy depozicemi znečišťujících látek z ovzduší, které mění chemismus půd, a tím i růstové podmínky pro vegetaci. V minulosti imisemi zasažené Orlické hory jsou i v současné době vystaveny

v rámci ČR významně vyšším hodnotám depozice zejména oxidů síry, než je celostátní průměr (viz následující dva obrázky). Podkorunová depozice dosahuje v oblasti Orlických hor již tradičně svého maxima. Tento ukazatel obecně zahrnuje mokrou vertikální a horizontální depozici a suchou depozici částic a plynů v porostech a pro síru, pro kterou je vnitřní koloběh porosty zanedbatelný, by měla být podkorunová depozice dobrým odhadem depozice celkové. Depozice síry způsobuje okyselení půd, které je příčinou vyplavování živných látek a oslabování příp. devastace vegetace.

Eroze půd

Lidská činnost může dramaticky akcelerovat přirozeně pozvolně probíhající proces eroze, který je za normálních podmínek kompenzován zvětráváním substrátu a tvorbou nové půdy.

Erozní ohroženost pozemků je obecně ovlivněna půdními vlastnostmi, místním klimatem, způsobem využití a hospodaření na půdě, sklonem a délkou svahu, vegetačním krytem a dalšími faktory. Eroze snižuje mocnost ornice, omezují se ekologické funkce půdy, rychleji dochází k poškozování povrchových a podzemních vod. Snižuje se retence vody a regulační funkce půdy v hydrosféře. Omezuje se produkční schopnost půdy. Neméně důležité jsou i vedlejší účinky eroze – jedná se o zanášení toků a nádrží, obohacování vody živinami, atd.

Pozemky ohrožené erozí jsou vázány na morfologicky exponované nezastavěné plochy bez vegetačního krytu, nebo s ním, který neplní svou funkci. Vzhledem k tomu, že vymezení takových ploch je časově značně proměnlivé a vzhledem k jejich předpokládané nevýznamné velikosti a možnosti vzniku v důsledku realizace koncepce, lze případné vlivy na erozi půd považovat za marginální.

Po povodních v letech 1997, 1998 a 2000, které postihly značnou část území kraje, vznikla nová sesuvná území, která však nejsou ve stávajících mapových zdrojích zachycena.

Využití půdy

Zemědělství, lesnictví a rybářství, které je tradičním a charakteristickým odvětvím hospodářství Královéhradeckého kraje, se významně podílí na údržbě a tvorbě východočeské krajiny.

Zemědělská půda zaujímá plochu 274 tis. ha, které představuje 59 % rozlohy kraje. Mírný pokles výměry zemědělské půdy je přirozený a odpovídá záborům. Výraznějším trendem je úbytek orné půdy a nárůst luk a pastvin hlavně v marginálních oblastech (okresy Trutnov, Rychnov nad Kněžnou, Náchod) související s nárůstem podílu extenzivního způsobu hospodaření.

Orná půda zaujímá 192 tis. ha (70 %) a trvalé travní porosty 70 tis. ha (25 %).

Tabulka 6: Bilance půdy a podíly v ha z celkové výměry v Královéhradeckém kraji (stav k 31. 12. daného roku)

Rok	2008	2009	2010
Celková výměra	**475 853**	**475 855**	**475 861**
Zemědělská půda	**278 792**	**278 441**	**278 162**
z toho:			
orná půda	192 391	192 025	191 591
zahrady	11 597	11 589	11 590
ovocné sady	4 273	4 366	4 415
trvalé travní porosty	70 530	70 461	70 566
vinice	1	1	1
Nezemědělská půda	**197 060**	**197 414**	**197 699**
z toho:			
lesní plochy	147 467	147 546	147 635
vodní plochy	7 355	7 389	7 434
zastavěné plochy	9 259	9 223	9 240
ostatní plochy	32 979	33 256	33 390

Zdroj: ČSÚ

V rámci KHK je zařazeno v rámci první třídy ochrany zemědělského půdního fondu 84 tis. ha (31 %) zemědělské půdy. Dalších 58 tis. ha (21 %) je zařazeno do druhé třídy ochrany. Dohromady zaujímají zemědělské půdy s nejvyšší třídou ochrany 142 tis. ha (52 %).

Půda je vystavena řadě negativních vlivů. V rámci kraje se vyskytují lokálně silně okyselené půdy vlivem atmosférické depozice (pohraniční horská pásma, okolí Hradce Králové). Těžší hospodářsky obdělávané půdy jsou v podorničí nadmíru zhutněny. Na strmějších svazích dochází k vodní erozi půd, zanášejících a znečišťujících vodní nádrže a toky.

Lesy

Lesní pozemky pokrývají 31 % celkové plochy KHK. V severní a východní horské části hraje a v podhůří jsou zemědělské půdy s podprůměrnou produkcí, naopak střed a jihozápad (část okresů Náchod, Hradec Králové a Jičín) se vyznačují nadprůměrnou až výrazně nadprůměrnou zemědělskou produkcí půd.

Produkční potenciál lesních půd je prakticky opačný (na horách a v podhůří vysoký, vyjma extrémních poloh). Vlivem postupující urbanizace (supermarkety, průmyslové zóny, dopravní stavby, bytové zástavby) dochází k záboru zemědělské i jiné půdy, zatímco málo se využívají starší a opuštěné objekty v intravilánu. V kraji došlo k celkovému úbytku orné půdy (od roku 1990 o 11 %) v souvislosti se zatravňováním a zalesňováním pozemků, nevhodných k obhospodařování. K úbytku došlo zejména na okresech Rychnov nad Kněžnou a Trutnov.

Z celkové plochy lesů je cca 77,5 % pokryto jehličnatými lesy, 21,7 % listnatými a 0,8 % připadá na holiny. Nejvyšší lesnatost je na území okresu Trutnov

(45,5 %), nejnižší lesnatost má okres Hradec Králové (16,1 %). V oblasti lesního hospodářství je problémem vysoký stupeň imisního poškození lesních porostů v severní a severovýchodní části kraje.

V kraji je zastoupeno celkem 6 přírodních lesních oblastí (PLO) s významnými rozdíly v přírodních a porostních poměrech.

Tabulka 7: Přehled PLO v Královéhradeckém kraji

PLO	název
17	Polabí
23	Podkrkonoší
22	Krkonoše
24	Sudetské mezihoří
25	Orlické hory
26	Předhoří Orlických hor

Zdroj: Rozbor udržitelného rozvoje území KHK, 2008

Tabulka 8: Kategorizace lesů v Královéhradeckém kraji (rok 2011)

Kategorie lesů	ha
Hospodářské	97 304,05
Ochranné	12 067,56
Zvláštního určení	35 088,97
Celkem	144 460,58

Zdroj: ÚHÚL

V rámci lesů ochranných tvoří největší podíl lesy na mimořádně nepříznivých stanovištích. Lesy zvláštního určení jsou tvořeny z největší části lesy na území národních parků a národních přírodních rezervací (Krkonošský národní park, NPR Adršpašsko – Teplické skály, NPR Bukačka, NPR Žehuňská obora a Žehuňské rybníky, NPR Broumovské stěny).

Příroda a krajina

Zvláště chráněná území

Na území Královéhradeckého kraje se nachází celá řada území nebo lokalit mimořádné přírodní hodnoty. Nadprůměrná je v Královéhradeckém kraji rozloha území s legislativní ochranou přírody a krajiny a dalších esteticky a přírodně zajímavých území. Jsou zde rezervace vyhlášené mezi prvními u nás, první chráněná krajinná oblast (CHKO Český ráj v roce 1955) a první národní park (KRNAP v roce 1963). Prvně se tu systematicky rozvinula také doplňková forma územní ochrany, totiž síť tzv. evidovaných (registrovaných) lokalit, které mimo jiné zahrnovaly návrhy vlastních chráněných území a z nichž později vzešly významné krajinné prvky podle zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění.

Na území kraje se nachází tato velkoplošná zvláště chráněná území:

Krkonošský národní park
CHKO Broumovsko
CHKO Český ráj

CHKO Orlické hory

Nejvýznamnějším chráněným územím je Krkonošský národní park. Mimořádná přírodní a krajinářská hodnota Krkonoš byla potvrzena vyhlášením biosférické rezervace UNESCO. Tato biosférická rezervace zahrnuje na české straně Krkonoš území KRNAP včetně jeho ochranného pásma. Vysoký stupeň ochrany je zárukou zachování unikátních přírodních hodnot, které mají v nejvyšších polohách již vysokohorský charakter, a vzácné fauny a flóry tohoto území.

Celková plocha velkoplošných ZCHÚ v Královéhradeckém kraji činí 1121,8 km^2, což představuje 23,5 % plochy území celého kraje. Ve smyslu celého kraje a ve vztahu s celorepublikovým průměrem se jedná o nadprůměrný stav. Téměř čtvrtinu rozlohy kraje pokrývají velkoplošná chráněná území.

V KHK je dále evidováno 112 maloplošných zvláště chráněných území o celkové rozloze 11 839 ha – jedná se o 6 národních přírodních rezervací, 1 národní přírodní památku, 38 přírodních rezervací a 67 přírodních památek.

NATURA 2000

Na území Královéhradeckého kraje je vyhlášeno celkem pět ptačích oblastí:

PO Krkonoše
PO Rožďalovické rybníky
PO Žehuňský rybník a obora Kněžičky
PO Broumovsko
PO Orlické Záhoří

Dále je v kraji vyhlášeno 56 evropsky významných lokalit (EVL) jako regionálních částí evropské sítě chráněných území.

Územní systém ekologické stability

Územní systém ekologické stability je vybraná soustava ekologicky stabilnějších částí krajiny, účelně rozmístěných podle funkčních a prostorových kritérií – tj. podle rozmanitosti potenciálních přírodních ekosystémů v řešeném území, na základě jejich prostorových vazeb a nezbytných prostorových parametrů (minimální plochy biocenter, maximální délky biokoridorů a minimální nutné šířky), dle aktuálního stavu krajiny a společenských limitů a záměrů určujících současné a perspektivní možnosti kompletování uceleného systému.

Dle zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny v platném znění je územní systém ekologické stability krajiny vzájemně propojený soubor přirozených i pozměněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu. Rozlišuje se místní, regionální a nadregionální systém ekologické stability. Základními skladebními prvky ÚSES jsou biocentra, biokoridory a interakční prvky.

Cílem ÚSES je vytvoření optimálního prostorového základu ekologicky stabilních ploch v krajině, které by příznivě ovlivňovaly okolní ekologicky méně stabilní části.

Pokrytí Královéhradeckého kraje generely územních systémů ekologické stability (ÚSES) je vysoké.

Na území Královéhradeckého kraje se nachází nebo částečně zasahuje následujících osm nadregionálních biocenter:

NRBC 6 Žehuňská obora
NRBC 9 Lodín
NRBC 11 Vysoké Chvojno
NRBC 45 Les Království
NRBC 46 Adršpašské skály
NRBC 85 Prameny Úpy
NRBC 86 Sedloňovský vrch – Topielisky
NRBC 87 Peklo

Dále se na území Královéhradeckého kraje nachází nebo částečně zasahuje 15 nadregionálních biokoridorů s celkem dvaceti jednou osou a s 54 vloženými RBC.

Významné krajinné prvky

Významnými krajinnými prvky jsou ze zákona č.114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, veškeré lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera a údolní nivy. Dále se jedná o lokality, které jsou jako VKP registrovány orgánem ochrany přírody, tedy mokřady, stepní trávníky, remízy, meze, trvalé travní plochy, naleziště nerostů a zkamenělin, umělé i přirozené skalní útvary, výchozy a odkryvy. Mohou jimi být i cenné plochy sídelních porostů včetně historických zahrad a parků. V Královéhradeckém kraji je registrováno cca 294 VKP (AOPK 2003).

Fauna a flóra, ekosystémy

V pestrých ekologických podmínkách se během vývoje živé přírody v posledním geologickém období (postglaciálu – holocénu) vytvořila značně rozmanitá rostlinná společenstva s více než 2 000 druhy vyšších rostlin.

Květena královéhradeckého regionu je velmi bohatá a rozmanitá díky členitosti terénu, geologickému podloţí a poloze v dosahu migrace z Karpat. Spolu s nimi působí různorodé klimatické vlivy v závislosti na nadmořské výšce, jejíž rozpětí je v Čechách největší.

Ve východních Čechách bylo během 200 let nalezeno 2 300 druhů vyšších rostlin. Některé z nich již vyhynuly, některé sem byly jen jednorázově zavlečeny, další se v posledních letech šíří. Do území regionu zasahují všechny tři fytogeografické obvody. Do obvodu teplomilné květeny (termofytika) řadíme Polabí a povodí Cidliny. Pro tuto fytogeografickou jednotku jsou charakteristické jednak zbytky luţních lesů v nivě Labe a Cidliny a teplomilné doubravy a dubohabřiny v prostoru říčních teras a plošin Východolabské tabule.

Evropským unikátem je flóra Krkonoš, řazených do fytogeografického obvodu horské květeny. V podmínkách, kde červencový průměr teplot vzduchu nepřesahuje 10 °C, dodnes existuje krkonošská tundra s jedinečnými glaciálními relikty, druhy, přežívajícími zde z doby ledové, které jinde v Evropě rostou jen v subarktickém či arktickém pásu. Zdejším specifickým poměrům vděčí za svůj vznik také cca tři desítky krkonošských endemitů (nejznámější z nich je jeřáb krkonošský). V Krkonoších nalezneme také živočišné glaciální relikty a mezi bezobratlými i několik endemických forem.

Pozoruhodným rysem nejnižších poloh regionu je reliktní výskyt horských prvků v polohách přibližně 240 - 280 m n. m., vázaných zejména na tzv. hradecké lesy, táhnoucí se od Hradce Králové asi 30 km k jihovýchodu, které jsou na severní straně omezeny tokem Orlice.

Unikátním jevem v pahorkatinném stupni regionu jsou oblasti kvádrových pískovců s geomorfologicky výraznými útvary skalních měst. Na Broumovsku mají biocenózy skalních měst blízko k přirozenému, resp. původnímu stavu. Tyto biotopy osídlují ptačí společenstva naznačující původ řady druhů vázaných druhotně na urbanizované prostředí měst a obcí.

Krajina

Krajinný ráz je definován v § 12 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, jako zejména přírodní, kulturní a historická charakteristika určitého místa či oblasti, který je chráněn před činností snižující jeho estetickou a přírodní hodnotu by neměl být záměrem nikterak narušen.

V Královéhradeckém kraji je registrováno 5 přírodních parků (Orlice, Les Včelný, Údolí Rokytenky a Hvězdné, Hrádeček a Sýkornice). Přírodní parky slouží k ochraně krajinného rázu s významnými soustředěnými estetickými a přírodními hodnotami.

Území Královéhradeckého kraje se rozkládá v severovýchodní části Čech při hranicích s Polskou republikou. Státní hranici provází na severu pohoří Krkonoše (nejvyšší vrchol Sněžka 1602 m n. m.), na východě pohoří Orlické hory (nejvyšší vrchol Velká Deštná 1115 m n. m.). Na severozápadě sousedí s Libereckým krajem, na západě a jihozápadě se Středočeským krajem, na jihu a jihovýchodě s krajem Pardubickým. Při jižní hranici kraje vytváří hladina Labe nejnižší místo kraje (202 m n. m.).

Královéhradecký kraj lze charakterizovat jako zemědělsko-průmyslový s bohatě rozvinutým cestovním ruchem. Průmysl je soustředěn do velkých měst, intenzivní zemědělství do oblasti Polabí. Největší koncentrací cestovního ruchu v České republice se vyznačují Krkonoše. Národní park Krkonoše zasahuje na území kraje dvěma třetinami své výměry a nacházejí se zde nejcennější lokality parku. Mezi chráněné krajinné oblasti patří Broumovsko, Orlické hory a Český ráj, jehož území bylo zapsáno mezi Geoparky UNESCO.

Z celkového počtu 43 turistických oblastí vymezených pro domácí cestovní ruch se na území Královéhradeckého kraje nacházejí Podzvičinsko, Kladské pomezí, Hradecko, Krkonoše – východ, na území sousedních krajů zasahují turistické oblasti Český ráj, Orlické hory a Podorlicko a Krkonoše - střed.

Pro základní členění krajiny na jednotlivé typy byl zvolen reliéf. Další členění bylo zvoleno podle využití území. Existuje řada dalších možných členění krajiny podle různých vlivů, dávajících krajině nezaměnitelný výraz, ale tyto vlivy jsou zařazeny jako specifické pro daný prostor. Na území Královéhradeckého kraje (lze říci, že celé ČR) je převažující mozaikovité využití - zemědělská půda prostoupená lesy, remízky, mezemi, vodními plochami, zelení doprovázející vodoteče a dopravní trasy, urbanizovanými plochami i jednotlivými stavbami. Větší souvislé lesní porosty vytvářející lesní krajinu jsou zejména v horských oblastech. V nižších polohách jsou lesní komplexy výjimkami vycházejícími z místních podmínek. V souladu s těmito skutečnostmi se na území Královéhradeckého kraje vymezují následující oblasti se shodným typem krajiny: horské krajiny při horní hranici lesa, lesní krajiny, lesozemědělské krajiny, zemědělské krajiny, krajiny s výrazným zastoupením vodních ploch, krajiny urbanizované, krajiny izolovaných kuţelů a krajiny skalních měst.

Při vymezování oblastí se shodným typem krajiny se vycházelo ze zásad Evropské úmluvy o krajině aplikovaných na území ČR v oborových dokumentech a materiálech na úrovni ČR s konkretizací pro území kraje na základě znalostí jeho území a se zohledněním požadavků Koncepce ochrany přírody a krajiny Královéhradeckého kraje. Cílové charakteristiky krajiny byly koordinovány se schválenými nebo rozpracovanými dokumenty územního plánování sousedních krajů.

Na území Královéhradeckého kraje lze nalézt 12 oblastí krajinného rázu, které se od sebe odlišují svými specifickými znaky (charakteristikami krajinného rázu) a které tvoří základní jednotku prostorové a charakterové diferenciace krajiny. Jedná se o oblast Krkonoše, Broumovsko, Podkrkonoší, Náchodsko, Český ráj, Cidlinsko, Mladoboleslavsko, Královéhradecko, Opočensko, Třebechovicko, Orlicko a Vamberecko.

Odpady

Celková produkce odpadů v Královéhradeckém kraji přepočtená na jednoho obyvatele zůstává i nadále jedna z nejnižších v ČR, v roce 2008 byl kraj v produkci odpadů na 12. místě v ČR. Celkové množství a skladba odpadů v porovnání s ostatními kraji jsou dány charakterem regionu, tj. zejména hustotou zalidnění, zatížeností průmyslem a možnostmi nakládání s odpady.

V oblasti nakládání s odpady zůstává nadále problémem vysoký podíl skládkování komunálního a průmyslového odpadu, přičemž poměrně významný je deficit technického zařízení v oblasti separace komunálního odpadu, nakládání s objemnými odpady, nakládání se směsnými komunálními odpady a zařízení pro demontáž autovraků a elektrošrotu. Toto mimo jiné

ovlivňují ekonomické možnosti obcí a občanů a schopnost trhu zpracovat tříděný odpad. Podíl odstraňovaného odpadu v kraji (převažující skládkování a fyzikálně chemické úpravy) nadále převyšuje podíl využívaného odpadu (recyklace). V oblasti třídění odpadů, podobně jako v ostatních krajích, se nejvíce třídí papír a lepenka, plasty, kovy, sklo, naopak nejnižší podíl na materiálově využitelných složkách tvoří elektrozařízení, textil, baterie a akumulátory.

Tabulka 9: ***Produkce komunálního odpadu v tunách v Královéhradeckém kraji v letech 2008 - 2010***

	2008	2009	2010
Produkce komunálního odpadu celkem	**155 391**	**155 336**	**148 225**
v tom:			
běžný svoz	107 414	114 349	111 206
svoz objemného odpadu	11 973	9 476	8 761
odděleně sbírané složky	33 258	29 825	27 327
odpady z komunálních služeb (z čištění ulic, tržišť, parků atd.)	2 747	1 686	932
Komunální odpad na 1 obyvatele v kg	281	280	267

Zdroj: ČSÚ, Statistická ročenka Královéhradeckého kraje 2011

Tabulka 10: ***Odpady v tunách podle vybraného způsobu nakládání a sídla podniku v Královéhradeckém kraji v letech 2008 - 2010***

	2008	2009	2010
	Celkem		
Nakládání s odpady celkem	1 493 284	1 442 962	1 654 324
z toho:			
recyklace (R4, R5)	192 064	151 124	187 873
spalování (R1, D10)	1 469	7 666	20 950
skládkování a ostatní způsoby ukládání v úrovni nebo pod úrovní terénu (D1-D5)	481 844	453 546	611 506
	nebezpečné		
Nakládání s odpady celkem	80 919	53 219	80 150
z toho:			
recyklace (R4, R5)	i.d.	i.d.	i.d.
spalování (R1, D10)	836	1 847	i.d.
skládkování a ostatní způsoby ukládání v úrovni nebo pod úrovní terénu (D1-D5)	6 889	2 255	2 204
	ostatní		
Nakládání s odpady celkem	1 412 365	1 389 743	1 574 174
z toho:			
recyklace (R4, R5)	i.d.	i.d.	i.d.
spalování (R1, D10)	633	5 819	i.d.
skládkování a ostatní způsoby ukládání v úrovni nebo pod úrovní terénu (D1-D5)	474 955	451 291	609 301

Zdroj: ČSÚ, Statistická ročenka Královéhradeckého kraje 2011

Hluk

Nejvýznamnějším zdrojem hluku v Královéhradeckém kraji je silniční doprava. Nejvyšší počet obyvatel na území kraje, ovlivněných nadlimitním hlukem (ukazatel L_n pro rušení spánku je 60 dB) z dopravy na nejvíce frekventovaných silnicích, žije v Hradci Králové, Trutnově, Náchodě, Jaroměři a na spojnici Jičína a Úlibic.

Ministerstvo zdravotnictví v roce 2007 nechalo ve výše uvedených místech s největší hlukovou zátěží zpracovat Strategické hlukové mapy hlavních pozemních komunikací, které jsou definované směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES ze dne 25. 6. 2002 o hodnocení a řízení hluku ve venkovním prostředí.

Měření hluku probíhá pravidelně v exponovaných lokalitách. Obce a města si nechávají zpracovávat tzv. hlukové mapy.

Základním předpokladem pro snížení hlukové zátěže ve městech a obcích je komplexní vyřešení tranzitní přepravy přes území Královéhradeckého kraje vedoucí především k vybudování dálnice, rychlostních komunikací a obchvatů obcí pro maximální omezení tranzitní dopravy skrze tato sídla.

Hlukové limity z ostatních zdrojů (železniční, letecká doprava, průmyslová výroba) jsou překračovány místně a také protihluková opatření mají místní charakter.

Kulturní dědictví

Na území Královéhradeckého kraje se nachází velké množství kulturních památek, mnoho cenných církevních a světských objektů.

Vyhlášené národní kulturní památky na území KHK: areál zámku Náchod, areál zámku Opočno, areál hospitálu Kuks, betlém v Novém lese u Kuksu (Stanovice), Benediktinský klášter a kostel sv. Vojtěcha v Broumově, Kaple Zjevení Páně ve Smiřicích, Muzeum v Hradci Králové, zámek Hrádek u Nechanic, soubor pevnostního systému Dobrošov, Babiččino údolí se zámkem v Ratibořicích, Třebechovický betlém.

V KHK jsou v současné době čtyři městské památkové rezervace: Hradec Králové, Jičín, Nové Město nad Metují a Josefov.

Městských památkových zón je v KHK celkem 21 (např. Dobruška, Náchod, Opočno, Broumov, Dvůr Králové nad Labem, Rychnov nad Kněžnou).

Vesnických památkových zón je v KHK 15. Většinou se jedná o unikátně dochované komplexy lidové architektury. Např. Studeňany, Vysočany, Vesec u Sobotky.

Území zatěžovaná nad míru únosného zatížení (včetně starých ekologických zátěží)

Na území kraje se nacházejí staré ekologické zátěže a problémové lokality charakteru starých skládek a kontaminovaných průmyslových objektů. Nejčastěji se jedná o staré skládky odpadů ať už legálních či nelegálních. Nejvážnější situace se týká starých zátěží v okresech Trutnov, Jičín a Hradec Králové, které navíc nebyly dosud sanovány. Řada ekologických zátěží zůstává nevyřešena zejména tam, kde náklady na sanaci přesahují vlastní cenu nemovitostí nebo nejsou vyjasněny vlastnické vztahy.

Dalším problémem v této oblasti jsou tzv. brownfields - opuštěné, dříve využívané plochy a nemovitosti, které ztratily své původní funkční využití. Jedná se především o bývalé průmyslové areály a zemědělské objekty, lokality poškozené těžbou, opuštěné vojenské areály apod. Specifickými venkovskými brownfields jsou bývalé společenské a kulturní domy, postavené v éře socialismu, pro které obce nemají využití. Revitalizace a znovuvyužití těchto ploch může zcela změnit vzhled měst a obcí. Částečným řešením jejich využití by mohlo být zřízení tzv. podnikatelských inkubátorů.

Na území Královéhradeckého kraje se vyskytuje řada poddolovaných území a starých důlních děl. Nejvíce se jich nachází v ORP Vrchlabí, Trutnov, Jičín, Rychnov nad Kněžnou a Náchod.

V Královéhradeckém kraji je vysoká koncentrace sesuvných území. Je zde evidováno 1012 plošných sesuvných území, z nichž zhruba ¾ jsou klasifikována jako potenciální a přes 20 % jako aktivní. Nejvíce sesuvných území se nachází v ORP Jičín, Náchod a Vrchlabí, nejméně na území ORP Hradec Králové, Nový Bydžov a Dobruška.

C.4. STÁVAJÍCÍ PROBLÉMY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ

Ve srovnání s ostatními kraji ČR náleží Královéhradecký kraj k regionům s relativně kvalitním životním prostředím. Regionálně se na území kraje diferencují lokality se zhoršenou kvalitou životního prostředí až prostředí narušená (hřebenové partie hor, průmyslové oblasti Polabí). Vyskytují se regionální problémy v důsledku hospodářského využití území modifikované sídelní strukturou.

Znečištění ovzduší

Královéhradecký kraj se řadí k regionům s relativně čistým ovzduším. Především aglomerace a velká města se lokálně potýkají s nárůstem emisí oxidu dusíku, oxidu uhelnatého a nárůstem hluku. Tento nárůst je způsoben převážně automobilovou dopravou a jejím mnohdy nevhodným tranzitním vedením přes centra měst a obydlené lokality. V kraji nejsou lokalizovány velké zdroje znečištění s výrazným negativním vlivem na kvalitu ovzduší. Kvalita ovzduší je ovšem teritoriálně diferencovaná. Území kraje je zatíženo emisemi z lokálních i z dálkových zdrojů, i když jejich vliv je díky odsíření v posledních letech již podstatně nižší. Ke zlepšení kvality ovzduší v obcích došlo také výrazným zvýšením plynofikace domácností. Nedořešeny však zůstávají mnohé střední a malé zdroje znečištění.

Produkce odpadů

I přes krátkodobé poklesy a stagnace, v dlouhodobém horizontu trvale roste produkce odpadů (komunálního i průmyslového). Zvyšuje se ale podíl separovaného odpadu, který je druhotně využíván. Největší podíl z podnikových odpadů tvoří odpady ze zpracovatelského průmyslu a ze stavebnictví. Vzniklý komunální i podnikový odpad je likvidován převážně skládkováním. Motivace k omezování produkce odpadů jsou nedostatečné, např. třídění komunálních odpadů, obalová politika, úspory energií a využití alternativních zdrojů energie. Ke změně této situace přispívá v poslední době několik projektů a kampaní na zvýšení environmentálního cítění občanů i podnikatelských subjektů v pohledu zejména separace odpadů.

Staré ekologické zátěže

Lokálně se v Královéhradeckém kraji vyskytují staré ekologické zátěže a devastace. Nejčastěji se jedná o staré skládky odpadů a o lokální znečištění půdy v důsledku průmyslové nebo zemědělské činnosti. Rekultivace a sanace těchto míst je velmi náročná a složitá a probíhá v nedostatečné míře.

Ochrana přírody a krajiny

Krajina je poznamenána nevhodnou antropogenní činností. Celkově je snížena biodiverzita a tím i ekologická stabilita krajiny. Dochází k vysoké fragmentaci krajiny především výstavbou liniových staveb a jsou narušovány původní ekosystémy. Velkým problémem je suburbanizace a s tím související vysoký

podíl znehodnocené kvalitní zemědělské a lesní půdy především za účelem výstavby. Především v horských oblastech dochází k výraznému poškození lesů vlivem imisní zátěže a vlivem nevhodné druhové a věkové skladby lesních ekosystémů a způsobu hospodaření v nich.

Na území Královéhradeckého kraje je věnována vysoká pozornost ochraně přírody a krajiny. Nacházejí se zde všechny typy velkoplošné i maloplošné legislativní ochrany krajiny (NP, CHKO, NPR, NPP, PR, PP, Natura 2000 – evropsky významné lokality a ptačí oblasti). Nejvýznamnějším chráněným územím v Královéhradeckém kraji je Krkonošský národní park s biosférickou rezervací. Chráněná území zaujímala v roce 2010 více než 1/5 plochy kraje. Bohužel, často dochází ke střetu ekonomických a ochranářských aktivit.

Ochrana vod

Kapacita podzemních a povrchových zdrojů vody je zatím dostatečná a pokrývá potřeby kraje. Kraj se však potýká s obtížným získáním dostatečně kapacitních zdrojů vody v blízkosti velkých sídel. Královéhradecký kraj má poměrně dobře rozvinutý systém veřejných vodovodů. Ze všech okresů regionu výrazně v podílu připojených obcí i obyvatel zaostává okres Jičín. Napojení obyvatel na veřejné vodovody se tak dá charakterizovat jako dobré, stále ale existují především lokální problémy s kvalitou a zajištěním dostatečného zdroje pitné vody pro období sucha a problémy se zajištěním zdroje pro případ katastrof a krizových situací, jako byly povodně.

Řešení odpadních vod

V odvodu a čištění odpadních vod Královéhradecký kraj zaostává za celostátními průměry podílu připojených obcí i obyvatel na veřejnou kanalizaci zakončenou čističkou odpadních vod a patří tak k méně vybaveným krajům veřejnými a kanalizacemi a čistírnami odpadních vod. Neuspokojivé postavení Královéhradeckého kraje je dáno velkým počtem malých obcí do 1 000 obyvatel, které nejsou odkanalizovány vyhovujícími kanalizačními systémy. Mezi jednotlivými regiony jsou poměrně výrazné rozdíly v podílu trvale bydlících obyvatel napojených na kanalizaci. Nejmenší podíl připojených obcí vykazuje okres Jičín, nejmenší podíl připojených obyvatel okres Rychnov nad Kněžnou.

Využívání alternativních zdrojů energie

Využívání alternativních a obnovitelných zdrojů energie v kraji má velmi nízký podíl. Velký rozvoj fotovoltaických elektráren v posledních letech byl pozastaven. Ve Vrchlabí se realizuje unikátní projekt inteligentních sítí Smart Grids. V kraji pracuje také několik bioplynových stanic a malých vodních elektráren. Plošné uplatnění alternativních zdrojů energie se nepředpokládá. Připravovaná legislativa by měla v budoucnu umožnit spalování odpadů pro energetické využití (experimentálně se zkouší v elektrárně Trutnov-Poříčí).

D. PŘEDPOKLÁDANÉ VLIVY KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ VE VYMEZENÉM DOTČENÉM ÚZEMÍ

Charakter možných vlivů připravované koncepce vychází z jejího průřezového zaměření na podporu regionálního rozvoje, zahrnujícího mj. vytváření podmínek pro posilování konkurenceschopnosti, zlepšování dostupnosti a mobility, podporu cestovního ruchu a podporu vyváženého rozvoje území, a další.

Na základě znalosti obsahového zaměření koncepce lze odhadovat, že nejdůležitější potenciální vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví mohou nastat zejména v následujících oblastech.

Potenciální pozitivní vlivy

- Snížení zátěže obyvatel hlukem a emisemi prostřednictvím odstranění odvedením části dopravní zátěže mimo residenční území.
- Zvýšení kvality veřejných prostranství v sídlech.
- Zlepšení dopravní obslužnosti území a posílení veřejné dopravy (zlepšení efektivity dopravního systému emise, energetická náročnost, ad.).
- Zlepšení ekologických funkcí krajiny a odstraňování ekologických zátěží a brownfields.
- Ochrana zdrojů vod a zlepšení čištění odpadních vod.
- Zlepšení ochrany ovzduší v sídlech.
- Zvýšení využívání obnovitelných zdrojů energie.

Potenciální negativní vlivy

- Riziko střetů podpory investic, podnikání a tvorby pracovních míst v periferních oblastech se zájmy ochrany přírody.
- Riziko střetů podpory cestovního ruchu a ochrany přírody.
- Negativní vlivy výstavby nové infrastruktury na přírodu a krajinný ráz, zahrnující zejména:
    - Fragmentaci stanovišť, ekosystémů a krajiny jako celku,
    - zásahy do prvků ÚSES, VKP, zvláště chráněných území a lokalit soustavy Natura 2000,
    - ovlivnění krajinného rázu,
    - riziko šíření invazivních druhů,

  - změny druhového složení pozemků v blízkém okolí budovaných komunikací – výsadby nepůvodních druhů, druhové změny vlivem změn podmínek (exhalace, chemické látky ze zimní údržby komunikací a z provozu, hluk, ad.),
  - narušení migračních tras živočichů (bariérový efekt),
  - mortalita živočichů při provozu na komunikacích,
  - rušení živočichů hlukem, světlem - při stavbě i provozu.
- Riziko zvýšení dopravní intenzity a lokální zvýšení dopravní zátěže (zkvalitnění silniční sítě představuje pobídku k většímu využívání individuální automobilové dopravy).
- Lokální zvýšení zátěže obyvatel hlukem a emisemi v sousedství nových dopravních tras a staveb.
- Zábor ploch zemědělské půdy pro výstavbu nových prvků infrastruktury.
- Zvýšení spotřeby zdrojů nutných k realizaci nově budované infrastruktury, jejichž zajištění je spojeno s environmentálními náklady (těžba a přeprava stavebních surovin, spotřeba vody, ad.).
- Riziko střetů využívání obnovitelných zdrojů energie s ochranou přírody.

Rizika plynoucí z realizace navržených opatření mohou existovat i ve vztahu k ochraně evropsky významných lokalit a ptačích oblastí. Jak vyplývá ze stanovisek příslušných orgánů ochrany přírody a krajiny, nelze v této fázi tvorby SR KHK vyloučit možnost ovlivnění území Natura 2000. Přehled stanovisek příslušných orgánů ochrany přírody je uveden níže (oddíl E.4), jednotlivá stanoviska jsou přílohou tohoto Oznámení.

E. DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE

E.1. VÝČET MOŽNÝCH VLIVŮ KONCEPCE PŘESAHUJÍCÍ HRANICE ČESKÉ REPUBLIKY

V současné fázi přípravy koncepce nebyla identifikována rizika závažných negativních vlivů přesahujících hranice ČR.

E.2. MAPOVÁ DOKUMENTACE A JINÁ DOKUMENTACE TÝKAJÍCÍ SE ÚDAJŮ V OZNÁMENÍ KONCEPCE

Není přiložena.

E.3. DALŠÍ PODSTATNÉ INFORMACE PŘEDKLADATELE O MOŽNÝCH VLIVECH NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ

Nejsou uvedeny.

E.4. STANOVISKO ORGÁNU OCHRANY PŘÍRODY, POKUD JE VYŽADOVÁNO PODLE §45I ZÁKONA Č. 114/1992 SB., VE ZNĚNÍ ZÁKONA Č. 218/2004 SB.

Níže uvedená tabulka č. 5 poskytuje přehled stanovisek orgánů ochrany přírody dle §45i zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění (zdali lze vyloučit významný vliv koncepce na příznivý stav předmětu ochrany nebo územní celistvost území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti). Příslušné orgány ochrany přírody ve svých vyjádřeních v převážné většině nevyloučily významný vliv.

Tabulka 11: Přehled stanovisek orgánů ochrany přírody dle §45i zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění

	Orgán ochrany přírody	**Stanovisko dle §45i**
1.	Správa Krkonošského národního parku	Nelze vyloučit významný vliv.
2.	Správa CHKO Broumovsko	Významný vliv nelze vyloučit.
3.	Správa CHKO Český ráj	Žádost v předložené podobě není předmětem posuzování. Z přiloženého materiálu vyplývá, že se jedná o návrh koncepce ve fázi přípravy. Předmětem stanoviska není posouzení procesu zpracování koncepce ani dílčích výchozích materiálů, ale možný významný vliv zamýšlené koncepce na území soustavy Natura 2000 při její realizaci

		a stanovisko podle § 45i odst. 1 ZOPK je vydáváno až ke zpracovanému a předloženému návrhu koncepce před jejím schválením.
4.	Správa CHKO Orlické hory	Významný vliv nelze vyloučit.
5.	Krajský úřad Královéhradeckého kraje	Nelze vyloučit významný vliv.

Plná stanoviska orgánů ochrany přírody jsou uvedena v Příloze č. 1 oznámení.

ZPRACOVATELÉ OZNÁMENÍ KONCEPCE

Integra Consulting s.r.o.

DATUM ZPRACOVÁNÍ OZNÁMENÍ KONCEPCE

28. února 2013

JMÉNO, PŘÍJMENÍ, ADRESA, TELEFON A E-MAIL OSOB, KTERÉ SE PODÍLELY NA ZPRACOVÁNÍ OZNÁMENÍ KONCEPCE

Ing. Kateřina Ambrožová

Mgr. Michal Musil

Integra Consulting s.r.o.,

Pobřežní 16, 186 00 Praha 8,

tel: 606 640 700

e-mail: katerina.ambrozova@integranet.cz

PODPIS OPRÁVNĚNÉHO ZÁSTUPCE PŘEDKLADATELE

V Praze, dne 28. 2. 2013

.....

SEZNAM ZKRATEK

BSK_5	Biologická spotřeba kyslíku (pětidenní)
CENIA	CENIA, česká informační agentura životního prostředí
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČOV	čistírna odpadních vod
ČSÚ	Český statistický úřad
EVL	Evropsky významná lokalita
CHKO	chráněná krajinná oblast
CHLÚ	chráněné ložiskové území
CHOPAV	chráněná oblast přirozené akumulace vod
MZe	Ministerstvo zemědělství
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NO_x	oxidy dusíku
NP	národní park
NPP	národní přírodní památka
NPR	národní přírodní rezervace
NUTS	Normalizovaná klasifikace územních celků v České republice – zkratka z francouzského Nomenclature des Unites Territoriales
OZE	obnovitelné zdroje energie
PLO	přírodní lesní oblast
PM_{10}	suspendované částice o průměru menším než 10 mikronů
$PM_{2,5}$	suspendované částice o průměru menším než 2,5 mikronů
PO	ptačí oblast
PP	přírodní památka
PR	přírodní rezervace
PUPFL	pozemky určené k plnění funkce lesa
SEA	Posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí – z anglického Strategic environmental assessment
SO_x	oxidy síry
TZL	tuhé znečišťující látky
ÚSES	územní systém ekologické stability
VKP	významný krajinný prvek
VOC	těkavé organické látky – z anglického volatile organic compound
VÚC	velký územní celek
VVP	Vojenský výcvikový prostor
ZPF	zemědělský půdní fond
ŽP	životní prostředí

PŘÍLOHY

Příloha č.1: Došlá stanoviska jednotlivých orgánů ochrany přírody podle §45i zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění

Příloha č.1: Došlá stanoviska jednotlivých orgánů ochrany přírody podle §45i zákona č. 114/1992 Sb., ve znění zákona č. 218/2004 Sb.

Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky
SPRÁVA CHRÁNĚNÉ KRAJINNÉ OBLASTI BROUMOVSKO

Ledhujská 59
549 54 Police n. Metují
tel.: 491 549 020
fax: 491 549 034
e-mail: broumovsko@nature.cz
www.broumovsko.ochranaprirody.cz
id datové schránky: nu3dydw

Integra Consulting, s.r.o.
Pobřežní 16
186 00 Praha 8

POČET STRAN	VÁŠ DOPIS ČÍSLO JEDNACÍ/ ZE DNE	NAŠE ČÍSLO JEDNACÍ	VYŘIZUJE	VYPRAVENO DNE
2	30. 1. 2013	00194/BR/2013/AOPK	RNDr. Aleš Hájek tel.: 491 549 032	7. 2. 2013

Věc: Stanovisko Správy CHKO Broumovsko k vlivu koncepce **„Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2014–2020“** na území soustavy Natura 2000

Správa CHKO Broumovsko se sídlem v Polici nad Metují (dále jen „Správa“) jako orgán ochrany přírody a krajiny příslušný podle ustanovení § 78 odst. 1, zákona ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění (dále jen „zákon“), na základě žádosti společnosti Integra Consulting, s.r.o., IČO: 2756617, se sídlem Pobřežní 16, 186 00 Praha 8, zaslané z pověření Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, odboru regionálního rozvoje, grantů a dotací a doručené dne 31. 1. 2013, vydává **stanovisko k vlivu koncepce na evropsky významnou lokalitu nebo ptačí oblast soustavy Natura 2000.**

Významný vliv na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit nebo ptačí oblasti, ve kterých je příslušným orgánem ochrany přírody Správa CHKO Broumovsko, **nelze** dle § 45i odst.1 zákona v případě **předkládané koncepce „Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2014–2020“ vyloučit. Z tohoto důvodu je nutno tuto koncepci dle § 45i odst. 2 zákona dále posoudit.**

Odůvodnění:

Správa obdržela dne 31. 1. 2013 žádost společnosti Integra Consulting, s.r.o., se sídlem Pobřežní 16, 186 00 Praha 8, zaslanou z pověření Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, odboru regionálního rozvoje, grantů a dotací, o vydání stanoviska dle § 45i odst. 1 zákona ke koncepci **„Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2014–2020“**. Tato koncepce v současném stavu rozpracovanosti zahrnuje obsáhlý rozborový materiál (Profil Královéhradeckého kraje, Analýza stakeholderů, Analýzy vnějšího prostředí, Swot analýza, Problémová analýza). Pokud jde o návrhovou část, je k dispozici pouze jedna strana textu – „Návrh strategických oblastí a strategických cílů“, který obsahuje pouze zcela obecně, heslovitě formulované základní cíle.

Předložený materiál neobsahuje konkrétní údaje o tom, jakým způsobem má být těchto cílů dosaženo. V oblasti environmentálního prostředí se sice navrhuje „Chránit všechny složky životního prostředí, šetrně pečovat o krajinu a přírodní ekosystémy a podporovat rozvoj ekologického vzdělávání, výchovy a osvěty“, avšak tuto obecnou proklamaci nelze považovat za záruku, že některé dílčí cíle a metody k jejich dosažení, až budou blíže rozpracovány a uváděny do praxe, nebudou představovat riziko z hlediska ochrany evropsky významných lokalit a ptačích oblastí.

Vzhledem k rozsahu a zaměření koncepce tedy nelze vyloučit významný vliv na předměty ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit nebo ptačí oblasti na území, ve kterém je Správa příslušným orgánem ochrany přírody.

Platnost tohoto stanoviska je dva roky od data vydání.
Toto stanovisko není rozhodnutím orgánu ochrany přírody vydaným ve správním řízení, a nelze se proti němu odvolat.

Otisk úředního razítka

Ing. Hana Heinzelová
VEDOUCÍ SPRÁVY CHKO BROUMOVSKO

Na vědomí (doručení prostřednictvím datové schránky):

- Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, oddělení EIA a IPPC, Regiocentrum Nový pivovar, Pivovarské náměstí 1245, 500 03 Hradec Králové
- Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor regionálního rozvoje, grantů a dotací, Regiocentrum Nový pivovar, Pivovarské náměstí 1245, 500 03 Hradec Králové
- Centrum EP, Regiocentrum Nový pivovar, Soukenická 54, 500 03 Hradec Králové

Příloha č.1: Došlá stanoviska jednotlivých orgánů ochrany přírody podle §45i zákona č. 114/1992 Sb., ve znění zákona č. 218/2004 Sb.

AGENTURA OCHRANY PŘÍRODY A KRAJINY ČESKÉ REPUBLIKY

SPRÁVA CHRÁNĚNÉ KRAJINNÉ OBLASTI ČESKÝ RÁJ

Antonína Dvořáka 294
511 01 Turnov
tel.: 481 321 900
F: 481 321 578
ID DS: 85qdygx
ceskyraj@nature.cz
www.ceskyraj.nature.cz

Integra Consulting, s.r.o.
Pobřežní 16
186 00 Praha 8

NAŠE ZNAČKA: S/169/CR/2013/740 **VYŘIZUJE:** RNDr. Daniela Vacková **V TURNOVĚ DNE:** 4.2.2013

Věc: Vliv koncepce „Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2014 - 2020" na lokality soustavy Natura 2000

K Vaší žádosti o vydání stanoviska podle § 45i zákona č. 114/92 Sb. ve znění pozdějších předpisů - k posouzení vlivů koncepce „Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2014 – 2020" na lokality soustavy Natura 2000 - ze dne 30.1.2012 Vám sdělujeme, že Vaše žádost v předložené podobě není předmětem posuzování. Z přiloženého materiálu vyplývá, že se jedná o návrh koncepce ve fázi přípravy. Nastíněn je obsah budoucí koncepce a použité výchozí materiály a metodiky, částečně zpracována je analytická část.

Předmětem stanoviska není posouzení procesu zpracování koncepce ani dílčích výchozích materiálů, ale možný významný vliv zamýšlené koncepce na území soustavy Natura 2000 při její realizaci a stanovisko podle § 45i odst. 1 ZOPK je vydáváno až ke zpracovanému a předloženému návrhu koncepce před jejím schválením.

Ing. Jan Mocek
VEDOUCÍ SPRÁVY CHKO
ČESKÝ RÁJ

Příloha č.1: Došlá stanoviska jednotlivých orgánů ochrany přírody podle §45i zákona č. 114/1992 Sb., ve znění zákona č. 218/2004 Sb.

Krajský úřad Královéhradeckého kraje

Integra Consulting s.r.o.
Pobřežní 16
186 00 Praha 8

Váš dopis ze dne | Vaše značka (č. j.)	Naše značka (č. j.)	Hradec Králové
	1926/ZP/2013 - NA	04. 02. 2013

Odbor | oddělení	Vyřizuje | linka | email
životního prostředí a zemědělství ochrany přírody a krajiny	Ing. Aleš Novák / 495817418 anovak@kr–kralovehradecky.cz

Koncepce „Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2014 – 20" - stanovisko orgánu ochrany přírody ve smyslu § 45i zákona číslo 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon")

Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství (dále jen „krajský úřad"), obdržel dne 31. 01. 2013 žádost o stanovisko ke koncepci „Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2014 – 20" ve smyslu § 45i odst. 1 zákona, tj. v daném případě o stanovisko, zda cit. koncepce může samostatně nebo ve spojení s jinými významně ovlivnit území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti.

"Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2014 - 20" bude jedním z významných koncepčních dokumentů, který by měl určovat hlavní směry rozvoje kraje na léta 2014 - 2020. Současné nastavení kondicionalit EU a národních podmínek ve vazbě na Strategii regionálního rozvoje ČR 2014 - 20 vyžaduje nastavení základních strategických dokumentů do roku 2020.

Podstatou strategického plánování v kraji je stanovování rozvojových priorit a cílů ve vazbě na další koncepční a rozvojové aktivity v regionu. Stanovení krajské rozvojové strategie je základní fundament pro přípravu Královéhradeckého kraje na nové programovací období 2014 - 2020. Je důležitou součástí pro strategické plánování ve vazbě na priority České republiky a Evropské unie vedoucí k posílení absorpční kapacity Královéhradeckého kraje, tj. schopnosti efektivně využít finanční prostředky na kvalitně připravené projekty.

Krajský úřad, jako orgán ochrany přírody příslušný podle ust. § 77a odst. 4 písm. n) zákona, po posouzení výše uvedené koncepce, vydává v souladu s ust. § 45i odst. 1 toto stanovisko:
s ohledem na obecnost předložené koncepce <u>nelze vyloučit</u> významný vliv koncepce „Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2014 – 20" na evropsky významné lokality (uvedené v nařízení vlády č. 208/2012 Sb., o vyhlášení evropsky významných lokalit zařazených do evropského seznamu) **nebo vyhlášené ptačí oblasti ve smyslu zákona.**

Pivovarské náměstí 1245 | 500 03 | Hradec Králové
tel.: 495 817 111 | fax: 495 817 336
e-mail: posta@kr-kralovehradecky.cz
www.kr-kralovehradecky.cz

Vstřícný, rychlý a profesionální úřad
– spokojený občan.

Konkrétní opatření vyplývající z koncepce „Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2014 – 20" musí být navržena tak, aby nedošlo k negativnímu ovlivnění evropsky významných lokalit, ptačích oblastí a zvláště chráněných území, ležících na území Královéhradeckého kraje.

Krajský úřad se v rámci své územní působnosti bude vydávat stanoviska k vlivu jednotlivých záměrů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti dle § 45i zákona vždy ad hoc.

Bližší informace k jednotlivým evropsky významným lokalitám lze nalézt přímo na webu www.kr-kralovehradecky.cz v sekci Životní prostředí a zemědělství nebo na stránkách Agentury ochrany přírody a krajiny www.ochranaprirody.cz v sekci NATURA 2000.

Ing. Miloš Čejka
vedoucí oddělení ochrany
přírody a krajiny

2

Příloha č.1: Došlá stanoviska jednotlivých orgánů ochrany přírody podle §45i zákona č. 114/1992 Sb., ve znění zákona č. 218/2004 Sb.

Správa Krkonošského národního parku
Dobrovského 3, 543 01 Vrchlabí
tel.: (+420) 499 456 111
fax: (+420) 499 422 095
e-mail: podatelna@krnap.cz
www.krnap.cz

Integra Consulting s.r.o.
Pobřežní 16/18
186 00 Praha 8
IDS: mvyca73

Váš dopis zn./ze dne	Naše značka	Vyřizuje	Linka	Vrchlabí dne
30.1.2013	KRNAP 00771/2013	OSS/Mgr. Havlík/H	513	20.2.2013

Věc: **Koncepce Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2014–2020**

Správa Krkonošského národního parku ve Vrchlabí jako orgán státní správy ochrany přírody a krajiny pro území Krkonošského národního parku a jeho ochranného pásma, příslušný dle § 78 odst. 1 zákona ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen „zákon"), vydává ke koncepci s názvem „**Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2014–2020**", v souladu s ustanovením § 45i odst. 1 cit. zákona, toto stanovisko:

Nelze vyloučit,

že výše uvedená koncepce může mít významný vliv na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost Evropsky významné lokality Krkonoše nebo Ptačí oblasti Krkonoše.

Odůvodnění
Předložená koncepce je ve fázi zpracování. K žádosti o stanovisko je přiložena stručná informace o jejím obsahu. Z tohoto stručného popisu však není možno vyčíst informace o míře obecnosti chystané koncepce. Není tedy vyloučeno, že bude obsahovat návrh konkrétních rozvojových záměrů s rizikem významně negativního vlivu na evropsky významnou lokalitu Krkonoše.

Na základě uvedených skutečností Správa KRNAP došla k závěru, že v předložené koncepci nelze vyloučit významný vliv na Evropsky významnou lokalitu Krkonoše a Ptačí oblast Krkonoše. Koncepce bude podléhat hodnocení podle § 45h a 45i zák. č. 114/1992 Sb., v platném znění.

Pozn.: Toto stanovisko nepředstavuje souhlas s realizací záměru a nenahrazuje závazná stanoviska či souhlasy orgánu ochrany přírody podle jiných ustanovení zákona.

Mgr. Dušan Havlík
pověřená úřední osoba

spisový znak: 40.1.02 skartační znak: A 20	počet listů: 1 příloha: - počet listů (svazků) přílohy: -	bankovní spojení KB, a. s. Trutnov č. ú.: 335601/0100	IČ: 00088455 DIČ: CZ00088455

Příloha č.1: Došlá stanoviska jednotlivých orgánů ochrany přírody podle §45i zákona č. 114/1992 Sb., ve znění zákona č. 218/2004 Sb.

Elektronicky podepsal Ing. David Rešl

AGENTURA OCHRANY PŘÍRODY A KRAJINY ČESKÉ REPUBLIKY

SPRÁVA CHRÁNĚNÉ KRAJINNÉ OBLASTI ORLICKÉ HORY A KRAJSKÉ STŘEDISKO HRADEC KRÁLOVÉ

Dobrovského 332
516 01 Rychnov nad Kněžnou
tel.: 494 539 541
e-mail: orlhory@nature.cz
ID datové schránky: sqadyhk

Vyřizuje
RNDr. Václav PAVEL, Ph.D.
tel.: 494 539 543
e-mail: vaclav.pavel@nature.cz

Integra Consulting s.r.o.
Pobřežní 16
186 00 Praha 8

NAŠE ČÍSLO JEDNACÍ 00147/OH/2013 **RYCHNOV N. KNĚŽNOU** 27. února 2013

Správa CHKO Orlické hory jako příslušný správní orgán ochrany přírody podle ustanovení § 78 odst. 1 zákona ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon"), pro posouzení koncepce „Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2014-20“ obdržené od firmy Integra Consulting s.r.o. dne 31. ledna 2013, vydává v souladu s § 45i odst. 1 zákona toto

S T A N O V I S K O

Významný vliv této předkládané koncepce na příznivý stav předmětů ochrany či celistvost evropsky významných lokalit na území CHKO Orlické hory nebo ptačí oblasti Orlické Záhoří **nelze vyloučit**.

O D Ů V O D N Ě N Í

Dne 31. 2. 2013 Správa CHKO Orlické hory obdržela žádost firmy Integra Consulting s.r.o. o stanovisko dle § 45i odst. 1 zákona, zda koncepce „Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2014-20“ (dále jen „koncepce“) může mít samostatně nebo ve spojení s jinými koncepcemi významný vliv na uzemí evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti.
Vzhledem k tomu, že se v současné podobě jedná o obecný dokument a jednotlivé záměry nejsou lokalizovatelné, Správa CHKO Orlické hory došla k závěru, že významný vliv této předkládané koncepce samostatně nebo ve spojení s jinými koncepcemi nebo záměry na příznivý stav předmětů ochrany či celistvost evropsky významných lokalit na území CHKO Orlické hory nebo ptačí oblasti Orlické Záhoří nelze vyloučit.

S pozdravem

„otisk úředního razítka“

Ing. David Rešl
VEDOUCÍ SPRÁVY

Rozdělovník:

Integra Consulting, s.r.o., Pobřežní 16, 186 00 Praha 8

Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor regionálního rozvoje, grantů a dotací, Pivovarské náměstí 1245, 500 03 Hradec králové

Centrum EP, Regiocentrum Nový pivovar, Soukenická 54, 500 03 Hradec Králové